

საქართველოს მთავრობა

ქვეყნის ძირითადი მონაცემები და მიმართულებები

2013-2016 წლებისათვის

(გადამუშავებული ვარიანტი)

თბილისი

2012

თავი I

სამთავრობო პროგრამა

„ძლიერი, დემოკრატიული, ერთიანი საქართველოსთვის“

ძირითადი დებულებები

2012 წლის 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებით საქართველოს მოსახლეობამ მკაფიო ნება გამოხატა და მხარი დაუჭირა ქვეყანაში რადიკალური ცვლილებების განხორციელებას.

ახალარჩეული საქართველოს ხელისუფლება განახორციელებს ფართომასშტაბიან რეფორმებს ყველა სტრატეგიული მიმართულებით, ხალხის აქტიური მონაწილეობით გაატარებს კონსტიტუციურ რეფორმას; მნიშვნელოვნად შეცვლის საკანონმდებლო ბაზას; აამოქმედებს სახელმწიფო ორგანოთა დაბალანსებულ და გაწონასწორებულ მოდელს, რეალურ თვითმმართველობას; უზრუნველყოფს მრავალპარტიული პოლიტიკური სისტემის არსებობას; გაათავისუფლებს საჯარო სამსახურებს პოლიტიკური წნეხისგან; განსაზღვრავს ქვეყნის უახლოესი, საშუალო და გრძელვადიანი განვითარების პოლიტიკას.

საქართველოში განვითარდება ლიბერალურ-დემოკრატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებული ინსტიტუტები. უზრუნველყოფილი იქნება მოქალაქეების კონსტიტუციური უფლებების ხელშეუხებლობა, დანაშაულისათვის სასჯელის გარდაუვალობა და პოლიტიკური ნიშნით დევნის დაუშვებლობა, რისთვისაც დამკვიდრდება კანონის უზენაესობა. სასამართლო და სამართალდაცვის ორგანოები გაათავისუფლდებიან პოლიტიკური ზეწოლისგან.

უზრუნველყოფილი იქნება ქვეყნის უსაფრთხოება და რეგიონალური პოზიციების გამყარება, რისთვისაც გაღრმავდება ინტეგრაცია ევროკავშირსა და ნატოსთან. დაიწყება და შეუქცევადი გახდება ქვეყნის გამთლიანების პროცესი, რისთვისაც მოიძებნება აფხაზებსა და ოსებთან დიალოგის გზები, საერთაშორისო თანამეგობრობის მხარდაჭერით მიღწეული იქნება კონკრეტული შედეგები რუსეთთან მოლაპარაკებებში.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა დაეფუძნება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებსა და ღირებულებებს. მთავრობა დაძლევეს უმუშევრობას და სიღარიბეს, უნარიან და მშრომელ მოქალაქეებს შეუქმნის სიმდიდრისა და კეთილდღეობის პირობებს, რისთვისაც განავითარებს წვრილ და საშუალო ბიზნესს და სოფლის მეურნეობას, დაიცავს კერძო საკუთრებას და შრომით უფლებებს, უზრუნველყოფს მსოფლიო ეკონომიკურ სისტემაში ქვეყნის ინტეგრირებას; შრომისუუნარო მოქალაქეებს

შეუქმნის ცხოვრების ღირსეულ პირობებს, რისთვისაც დაამკვიდრებს უსაფრთხო სოციალურ გარემოს და განავითარებს სოციალური სოლიდარობის სისტემას; იზრუნებს ქვეყნის ეროვნულ-კულტურულ მემკვიდრეობაზე და ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო და სოციალურ-ეკონომიკურ მოდერნიზაციას.

უზრუნველყოფილი იქნება მედიის დამოუკიდებლობა და მისი დაფინანსების გამჭვირვალობა, სარეკლამო ბაზრის დემონოპოლიზაცია; დაკანონდება „მასთქერისა“ და „მასთოფერის“ პრინციპები; მოხდება კომუნიკაციების ეროვნული კომისიისა და საზოგადოებრივი მაუწყებლის დეპოლიტიზება; სახელმწიფო ხელს შეუწყობს პრესის გავრცელებას, განსაკუთრებით კი, რეგიონებში.

პარტიების დაფინანსების სისტემა შეიცვლება ისე, რომ უზრუნველყოფილი იყოს მათი საქმიანობა და საარჩევნო კამპანიის სრულფასოვნად წარმართვა.

შესწავლილ იქნება საკუთრების უფლების ტოტალური დარღვევის შედეგად შექმნილი ვითარება და დაისახება მისი გამოსწორების გზები, ქვეყნის რეალური ფინანსური შესაძლებლობის გათვალისწინებით; ასევე შესწავლილ იქნება საქართველოში ბოლო წლებში გავრცელებული „ელიტარული კორუფციის“ მასშტაბები და მექანიზმები და დაისახება მისი აღმოფხვრის გზები.

მთავრობის პოლიტიკა დაეფუძნება საქართველოს მოსახლეობის მიერ მკაფიოდ გამოხატულ ინტერესებს. მოქალაქეთა ჩაბმულობა სამთავრობო პოლიტიკის დაგეგმვისა და რეალიზაციის პროცესის უმთავრესი საფუძველი იქნება.

პროგრამული მიმართულებები

საქართველოს სახელმწიფოს კონსტიტუციური მოწყობა

იმისათვის, რომ გამოირიცხოს ავტორიტარული (ერთპიროვნული ან ერთპარტიული) მმართველობა, საწყის ეტაპზევე საჭიროა, სულ ცოტა, კონსტიტუციის შესაბამისი ნაწილის შეცვლა და სახელმწიფო მმართველობის სათანადო მოდელის შემოღება. ეს საზოგადოებასთან ფართო კონსულტაციების საფუძველზე განხორციელდება.

„ქართულ ოცნებაში“ შემავალი სუბიექტების უმრავლესობა უპირატესობას ანიჭებს საპარლამენტო მმართველობას. თუმცა, საბოლოო გადაწყვეტილება კონსტიტუციური მოწყობის თაობაზე მიღებულ იქნება ფართო სამოქალაქო შეთანხმების საფუძველზე, რაც უზრუნველყოფს გადაწყვეტილების მიღებისას ყველა გონივრული მოსაზრებისა და ინტერესის მაქსიმალურად გათვალისწინებას.

კონსტიტუციით დადგინდება მმართველობის ისეთი მოდელი, რომელიც, ერთი მხრივ, უზრუნველყოფს მთავრობის სტაბილურობას, ხოლო, მეორე მხრივ, პოლიტიკურ ოპოზიციას მისცემს რეალურ ბერკეტებს ხელისუფლების საქმიანობის ქმედითი და

დროული კონტროლის განსახორციელებლად.

ტერიტორიული სახელმწიფოებრივი მოწყობა და თვითმმართველობა

ხელისუფლების ეფექტიანი ფუნქციონირებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ტერიტორიულ თვითმმართველობას. ძლიერი თვითმმართველობა უზრუნველყოფს მოქალაქეთა ინტერესების ასახვას სახელმწიფოს მართვაში.

თვითმმართველობის ორგანოებს გადაეცემათ შესაბამისი საკუთარი (ექსკლუზიური) უფლებამოსილება, ფინანსები და საკუთრება, მათ ეყოლებათ არჩევითი წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები. ცენტრალიზებული, ერთპიროვნული და გაუაზრებელი პროექტების ნაცვლად, სწორედ თვითმმართველობის ორგანოები უზრუნველყოფენ თითოეული მოქალაქის საჯარო მომსახურების ძირითად ნაწილს, ყოფით და ინფრასტრუქტურულ გარემოს. ყოველ თვითმმართველ ერთეულში გაიხსნება მომსახურების ცენტრი, რომელსაც ექნება მოქალაქისთვის საჯარო მომსახურების გაწევის ფუნქციები.

რამდენჯერმე გაიზრდება თვითმმართველობების საბიუჯეტო შემოსავლები; თვითმმართველ ერთეულებს საკუთრებაში გადაეცემათ ადგილობრივი მნიშვნელობის სახელმწიფო ქონება, მათ შორის, თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიაზე არსებული არაპრივატიზებული როგორც სასოფლო-სამეურნეო, ისე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების დიდი ნაწილი.

პირველ ეტაპზე განისაზღვრება ყოველი დასახლების (სოფლის, დაბის, ქალაქის) იურიდიული სტატუსი. მათ საკუთრებაში გადაეცემათ არსებობისა და განვითარებისთვის აუცილებელი მიწა (სავარგულები, საძოვრები, ტყე), წყალი, უძრავი ქონება. ადგილობრივ მოსახლეობასთან თანამშრომლობით მოხდება რესურსულად მეტ-ნაკლებად თვითკმარი თემების შექმნა ადგილობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით.

რეფორმის მიმდინარეობის პროცესში მაქსიმალურად იქნება შესწავლილი ადგილობრივი ადამიანური და მატერიალური რესურსები, სოფლების ურთიერთთავსებადობა თემის შესაქმნელად და სხვა ფაქტორები. ქალაქებში, ხოლო თემების შექმნის კვალობაზე – თემებში, სუბსიდიარობის პრინციპის დაცვით, შეიქმნება ადგილობრივი თვითმმართველობა პირდაპირი წესით არჩეული საკრებულოებისა და მერების/გამგებლების სახით; თვითმმართველ თემებში შემავალ სოფლებს ეყოლებათ არა დანიშნული, არამედ მათ მიერ არჩეული მამასახლისი.

დაიწყება სამხარეო თვითმმართველობის ჩამოყალიბების პროცესი, გარდამავალ ეტაპზე კი მოხდება: მხარეებისათვის ტერიტორიულ-სამართლებრივი სტატუსის მინიჭება, მათთვის რეალური უფლებამოსილების გადაცემა და რესურსული უზრუნველყოფა,

მმართველობის დემოკრატიული ფორმებისა და მექანიზმის ჩამოყალიბება; რეგიონს მიენიჭება ტერიტორიული ერთეულის სტატუსი. იგი უზრუნველყოფილი იქნება სტაბილური საბიუჯეტო შემოსავლებითა და უფლებამოსილებით.

ჩამოყალიბდება თვითმმართველობის მოხელეთა სწავლების ქმედითი სისტემა; უზრუნველყოფილი იქნება მოხელეთა უწყვეტი მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება; საქართველოს მაღალმთიანი ზონის განვითარებისათვის ამოქმედდება ფინანსური სტიმულირების სისტემა.

სასამართლო ხელისუფლება

სასამართლო რეფორმის კონცეფცია გახდება პოლიტიკური ხელისუფლების ზემოქმედებისაგან სასამართლოს გათავისუფლების საფუძველი; მართლმსაჯულება გახდება დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი; განხორციელდება ქმედითი საკონსტიტუციო კონტროლი.

სასამართლო ხელისუფლების ორგანიზაციასა და მოსამართლეთა დისციპლინურ პასუხისმგებლობას განხორციელებს თავად სასამართლო ხელისუფლება. უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლოს ინსტიტუციური დამოუკიდებლობა, მათ შორის, სასამართლოს ფინანსური დამოუკიდებლობითაც. უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლო ხელისუფლების ადმინისტრირების პროცესის სრული გამჭვირვალობა და მართლმსაჯულების მთელი პროცესის საჯაროობა.

გაფართოვდება საკონსტიტუციო სასამართლოს უფლებამოსილება და შეიქმნება ადამიანის უფლებათა დაცვის ეფექტიანი შიდასახელმწიფოებრივი მექანიზმი.

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა

რეალურად განხორციელდება სამართლიანი სასჯელის პოლიტიკა; გამოირიცხება დანაშაულთა ერთობლიობისას სასჯელის დანიშვნა მხოლოდ შეკრების წესით და გათვალისწინებული იქნება სამართლიანი სასჯელის დანიშვნის საუკეთესო მოდელები; დადგინდება სასჯელად გამოყენებული ფულადი ჯარიმის ზედა ზღვარი; გადაიხედება სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი ნარკოტიკული საშუალების მოხმარებისათვის, აგრეთვე პირადი მოხმარებისათვის მისი მცირე ოდენობით შექმნის ან/და შენახვისათვის; სასჯელის მოხდის რეჟიმი იქნება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი და სრულად იქნება დაცული ადამიანის უფლებები.

საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტი გახდება სამართლიანი, მაქსიმალურად იქნება გათვალისწინებული დაზარალებულის ინტერესები. ამასთან, განსაკუთრებით შეეწყობა ხელი ორგანიზებული თუ სხვა სახის დანაშაულის გამოვლენასა და გამოძიებას.

აიკრძალება საპროცესო შეთანხმების დადება არასრულწლოვანთა საქმეებზე; უპირატესობა მიენიჭება აღდგენით მართლმსაჯულებასა და რესოციალიზაციის პოლიტიკის განხორციელებას; პირობითი მსჯავრის გამოყენება მოხდება არა მხოლოდ საპროცესო შეთანხმების დადებისას, არამედ სასამართლოს მიერ, მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დანაშაულის ჩამდენი დამნაშავის მიმართ, კანონმდებლობით განსაზღვრული სამართლიანი საფუძვლებით. პირობითი მსჯავრის ვადაზე ადრე გაუქმებასა და ნასამართლობის მოხსნას გადაწყვეტს მხოლოდ სასამართლო.

შეიზღუდება პროკურატურის განუსაზღვრელი უფლებამოსილება. გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის ეტაპზე ბრალდებულისა და დაზარალებულის უფლებების დასაცავად სასამართლოში გასაჩივრდება შემაჯამებელი საპროცესო დოკუმენტები; გაძლიერდება ადვოკატურის ინსტიტუტი, რათა სრულად ამოქმედდეს შეჯიბრებითობის პრინციპი და ბოლო მოეღოს პროკურორის დიქტატს გამოძიების ეტაპზე და სამართალწარმოების პროცესში; ათასობით უკანონოდ თავისუფლებადკვეთილის დარღვეული უფლებების აღსადგენად გონივრულ ვადებში გადაისინჯება მათი საქმეები.

პროკურატურის რეფორმა

პროკურატურა ჩამოყალიბდება დამოუკიდებელ სამართალდაცვის ორგანოდ იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში. მას უხელმძღვანელებს მთავარი პროკურორი და არა იუსტიციის მინისტრი. მთავარ პროკურორს კონსტიტუციით განსაზღვრული ვადით (სულ ცოტა, 5 წლით), პარლამენტის თანხმობით, თანამდებობაზე დანიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი, ხოლო თანამდებობიდან მისი ვადამდე გათავისუფლება მოხდება მხოლოდ იმპიჩმენტის წესით ან საქართველოს პრეზიდენტის დასაბუთებული გადაწყვეტილებით, პარლამენტის თანხმობის საფუძველზე.

პროკურატურის ფუნქცია იქნება საზოგადოების დაცვა დანაშაულისაგან, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე დაზარალებულის კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამომიებო ორგანოთა მართლზომიერი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმა

აუცილებელია შინაგან საქმეთა სამინისტროს გარდაქმნა საშინაო საქმეთა სამინისტროდ და მისი სამოქალაქო სამსახურად ჩამოყალიბება, რომელიც მმართველობას განახორციელებს საშინაო პოლიტიკის მნიშვნელოვან სფეროებში. აუცილებელია პოლიციის საქმიანობის საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმის უზრუნველყოფა.

პოლიციელები გათავისუფლებიან პოლიტიკური წნეხისაგან და შეიქმნება მათი საქმიანობის ხელშეუხლებლობის სამართლებრივი გარანტიები. მართლწესრიგის უზრუნველმყოფი ორგანოების დეპოლიტიზება და მათი დამოუკიდებლობა არის მოქალაქეების, მათ შორის, ამ ორგანოების თანამშრომელთა უფლებების დაცვის

მნიშვნელოვანი გარანტია.

შსს–ს სისტემის რეორგანიზაციის შედეგად ჩამოყალიბდება პოლიციის ფუნქციის მქონე 2 მნიშვნელოვანი დეპარტამენტი: პოლიციის დეპარტამენტი, რომელშიც შევა ორი მნიშვნელოვანი ქვესტრუქტურა – (1) საპატრულო და კრიმინალური პოლიცია და (2) საზღვრის დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემიდან გამოიყოფა სახელმწიფო უშიშროების სამსახურები და შეიქმნება ერთიანი დამოუკიდებელი სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური ახალი შინაარსით, სტრუქტურითა და ფორმით, ოპტიმალური რაოდენობის მაღალი კვალიფიკაციის საკადრო შემადგენლობით, რომელიც გარკვეულ სამოქალაქო კონტროლს დაექვემდებარება. მნიშვნელოვანია აღნიშნული სამსახურის საქმიანობის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა, რაც, პირველ რიგში, მისი ხელმძღვანელის დანიშვნის წესში უნდა გამოიხატოს – სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსს საქართველოს პარლამენტი დაამტკიცებს პრეზიდენტის წარდგენით. ამ სამსახურის საქმიანობა უნდა იყოს საიდუმლო ინფორმაციის მოძიება, ანალიზი, სისტემატიზაცია და მისი რეალიზაცია. სისხლისსამართლებრივი დევნა სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფლებამოსილება არ უნდა იყოს.

საჯარო სამსახურის რეფორმა

შეიქმნება საჯარო სამსახურის ისეთი მოდელი, რომლის ამოქმედების შედეგად საჯარო მოხელის დასაქმება და გათავისუფლება დამოკიდებული არ იქნება პოლიტიკაზე. კანონით განმტკიცდება პროფესიული საჯარო მოხელის საქმიანობის ისეთი ძირითადი პრინციპები, როგორცაა უვადოდ დანიშვნა, პოლიტიკური მიუკერძოებლობა, კარიერის პრინციპი, სახელმწიფოს მხრიდან ზრუნვის ვალდებულება, სამსახურიდან თვითნებური გათავისუფლებისაგან დაცვა, სოციალური გარანტიები და სხვ. ხელისუფლების შეცვლა აღარ გამოიწვევს საჯარო სამსახურიდან კადრების დათხოვნას. კანონით ზუსტად განისაზღვრება მოხელის სამსახურიდან გათავისუფლების სამართლებრივი საფუძვლები.

სამოქალაქო ინტეგრაცია და ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვა

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენლები აქტიურად იქნებიან ჩაბმული ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებსა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში; ეროვნულ უმცირესობებთან დაკავშირებული ყველა სახელმწიფო პროგრამა განხორციელდება მათი წარმომადგენლების მონაწილეობით; სახელმწიფო ხელს შეუწყობს ეროვნული

უმცირესობების კულტურის, ენის, ტრადიციების, ღირებულებების დაცვასა და პოპულარიზებას; სახელმწიფო დანერგავს მრავალენოვანი განათლების სისტემას ყველგან, სადაც ამისი საჭიროება და მოთხოვნა იარსებებს.

ყველა სახელმწიფო უწყება ეროვნული უმცირესობებით დასახლებული რეგიონების მოსახლეობას ინფორმაციას მიაწვდის მათთვის გასაგებ ენაზე; სახელმწიფო ხელს შეუწყობს ქართული ენის შესწავლის პროცესს – ყველა მსურველს მიეცემა ქართული ენის შესწავლის საშუალება.

ეროვნული უმცირესობების თვითმყოფადობის შენარჩუნების მიზნით განხორციელდება ისტორიული ძეგლებისა და მუზეუმების დაცვა და განვითარება, კულტურის პოპულარიზება. ქართულ მედიაში რეგულარულად გაშუქდება ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა პრობლემები, მიღწევები, კულტურა და სხვა მნიშვნელოვანი თემები; ხელი შეეწყობა ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვაზე და სამოქალაქო ინტეგრაციაზე მომუშავე ორგანიზაციებს.

საგარეო-პოლიტიკური ურთიერთობები

საგარეო ურთიერთობების საფუძველი იქნება ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და არსებული გეოპოლიტიკური რეალობის გათვალისწინება. ევროკავშირში გაერთიანებისაკენ სწრაფვა, ევროატლანტიკური ორიენტაცია და ნატოში ინტეგრაცია მთავრობის გაცხადებული პრიორიტეტებია.

საქართველო აცნობიერებს თავის მოვალეობებს იმ გამოწვევათა წინააღმდეგ ბრძოლაში, რომელთა წინაშეც დგას მსოფლიო. ამ მიმართებით საერთაშორისო ძალისხმევაში მონაწილეობა, კერძოდ, სამხედრო ოპერაციებში წვლილის შეტანა განიხილება როგორც ეროვნული ინტერესების დაცვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტი.

საქართველო თავისი მშვიდობისმყოფელი პოლიტიკით საერთაშორისო თანამეგობრობისათვის საიმედო და პროგნოზირებადი პარტნიორი გახდება. შეიქმნება საგარეო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებისა და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოსაზიდად ხელსაყრელი გარემო. დაჩქარდება იმ პირობების შესრულება, რომლებიც აფერხებს ევროკავშირთან ასოცირების მიზნით მიმდინარე მოლაპარაკებების დასრულებას.

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს მთავარ მოკავშირესთან, ურთიერთობას საქართველო წარმართავს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული პირობების თანახმად. ქარტიას საქართველო განიხილავს როგორც საკუთარი საზოგადოების წინაშე ვალდებულებას.

დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერება და სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფა ხელს შეუწყობს კონფლიქტების სრულმასშტაბიანი მოგვარების პროცესის წარმატებას.

საქართველო შეეცდება საერთაშორისო მექანიზმების გამოყენებით დაიწყოს დიალოგი

რუსეთთან, რომლის მიზანიც იქნება ორმხრივ ურთიერთობებში არსებული კრიზისის ეტაპობრივი დაძლევის სტრატეგიის შემუშავება.

დაბალანსებული რეგიონალური პოლიტიკით საქართველომ უნდა შეიძინოს კავკასიური ინტერესების გამაერთიანებლის ფუნქცია. მნიშვნელოვანია ეკონომიკური და პოლიტიკური ურთიერთობების გაღრმავება მეზობელ სომხეთთან, აზერბაიჯანთან, თურქეთთან. ტრანსნაციონალური პროექტებისათვის ხელსაყრელი გეოპოლიტიკური მდებარეობის გათვალისწინებით, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებად უნდა იქცეს ურთიერთობების განვითარება შავი და კასპიის ზღვების რეგიონების და ცენტრალური აზიის ქვეყნებთან.

ეკონომიკური პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ემყარება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის საყოველთაო პრინციპებს და იმ თანამედროვე მიდგომებს, რომლებიც გამოკვეთს სახელმწიფოს როლს სოციალური კეთილდღეობისა და სოციალური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საქმეში.

ეკონომიკური პოლიტიკა დაეფუძნება მდგრადი განვითარების მოდელს. სისტემური ტრანსფორმაციის პროცესში საკვანძო როლი მიენიჭება სახელმწიფოს, რომელმაც უნდა განსაზღვროს განვითარების სტრატეგია უმთავრესი მიზნებისა და შესაბამისი ინდიკატორების დონეზე; განვითარების სტრატეგიის ფარგლებში განისაზღვრება ყველა ის ფუნქცია, რომელთა არსებობა აუცილებელია სტაბილური განვითარებისა და საზოგადოებრივი კეთილდღეობისათვის. საქართველოს მთავრობისთვის საინტერესოა არა მხოლოდ მშპ-ის, არამედ მოსახლეობის კეთილდღეობის მაჩვენებლებით.

კონსტიტუციით განისაზღვრება, რომ სტატისტიკის სახელმწიფო სამსახური არის დამოუკიდებელი, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული დაწესებულება, რომლის დირექტორსაც 5 წლის ვადით, პარლამენტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის, მათ შორის, საპარლამენტო ოპოზიციის უმრავლესობის თანხმობით, თანამდებობაზე ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი. მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის დიდი მნიშვნელობის გამო აუცილებლად მიგვაჩნია, რომ კონსტიტუციით განისაზღვროს ასეთი აღწერის ვალდებულება სულ ცოტა 10 წელიწადში ერთხელ.

საქართველოს ეკონომიკის გლობალური კონკურენტუნარიანობის უზრუნველსაყოფად მოხდება ეკონომიკის სტრუქტურული მოდერნიზება. იგი დაემყარება ქვეყნის შედარებითი უპირატესობების გონივრულ გამოყენებას. განხორციელდება ექსპორტის სტიმულირება და იმპორტის ჩანაცვლება, რაც სტრუქტურული მოდერნიზაციის განუყოფელი ნაწილია.

სახელმწიფო უზრუნველყოფს სამართლიანი, თავისუფალი და კონკურენტული საბაზრო

გარემოს შექმნას; ხელი შეეწყობა თანამედროვე და მოქნილი ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბებას, რომელზეც თანაბრად მიუწვდება ხელი ყველა ეკონომიკურ სუბიექტს.

გაიზრდება სასოფლო-სამეურნეო წარმოება, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს შრომითი რესურსების მნიშვნელოვანი ნაწილის სტაბილურ შემოსავალს, აგრეთვე საქართველოს სასურსათო უსაფრთხოებასა და ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალის ზრდას. მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება უზრუნველყოფს ქვეყნის ეკონომიკური კრიზისიდან გამოყვანას, უმუშევრობის შემცირებას, სიღარიბის დაძლევისა და სოციალური ფონის გაუმჯობესებას, მრავალრიცხოვანი და ძლიერი საშუალო ფენის ჩამოყალიბებას. ბაზარი გახდება კონკურენტუნარიანი, ხელი შეეწყობა თავისუფალ მეწარმეობას.

საჯარო ფინანსების მართვაში დამკვიდრდება ეფექტიანობისა და გამჭვირვალობის თანამედროვე სტანდარტები; მოსახლეობის მიერ გადახდილი გადასახადები დაიხარჯება მიზნობრივად და გამჭვირვალედ; დაიძლევა შემოსავლების განაწილებაში არსებული მაღალი უთანაბრობა და ყველა ოჯახი იგრძნობს ეკონომიკის წარმატებას.

საქართველოს მთავრობის უმთავრესი ამოცანაა ოპტიმალური, დემონოპოლიზებული საბაზრო სისტემის ფორმირება. თავისუფალ საბაზრო ეკონომიკაზე დაფუძნებული ხედვა ითვალისწინებს: ხელისუფლებასა და კერძო სექტორს შორის მკვეთრი ზღვრის გავლენას და მათ რეალურ ფუნქციურ გამიჯვნას; საჯარო სექტორის მინიმალურ მონაწილეობას, ხოლო მისთვის განსაზღვრული ფუნქციების რეალიზაციისას - ადეკვატურობას და ეფექტიანობას. მთავრობა უზრუნველყოფს კონკურენტულ გარემოს, იგი არ შეუშლის ხელს კერძო სექტორს და ბაზარს, რომლებსაც განმსაზღვრელი ფუნქცია ენიჭება კეთილდღეობის ზრდის თვალსაზრისით.

სახელმწიფოს აქტიური მიზნობრივი ეკონომიკური პოლიტიკის პრიორიტეტებია: სოფლის მეურნეობა, მცირე და საშუალო მეწარმეობა, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი წარმოება; სოციალური სფერო - საპენსიო რეფორმა, ჯანმრთელობის დაცვის სფეროს რეფორმა, უმწეო მდგომარეობაში მყოფთა დახმარების სისტემა.

საქართველოსათვის რეალურ სექტორში ინვესტიციების განხორციელება ეკონომიკური განვითარების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია. სახელმწიფო შექმნის ხელსაყრელ გარემოს როგორც შიდა, ისე უცხოური ინვესტიციებისთვის, რაც გულისხმობს ინვესტიციების დაცულობას, სტაბილური და პროგნოზირებადი ბიზნესგარემოს შექმნას. ასევე პოლიტიკა მიმართული იქნება დანაზოგების და რეინვესტირების გაზრდისკენ.

სახელმწიფო პოლიტიკა, მოხმარებაზე ორიენტირებული ეკონომიკის ნაცვლად, მიმართული იქნება დანაზოგებისა და კაპიტალიზაციის ზრდაზე ორიენტირებული ეკონომიკისკენ, რამაც გრძელვადიანი მდგრადი ზრდის განმსაზღვრელი როლი უნდა შეასრულოს.

საგარეო-სავაჭრო პოლიტიკის კუთხით საქართველოს მთავრობისათვის პრიორიტეტულია საექსპორტო საბაზრო არეალების მნიშვნელოვანი გაფართოება, ევროკავშირსა და აშშ-თან თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების ამოქმედება, რუსეთის ფედერაციასთან სავაჭრო ურთიერთობების აღდგენა.

განვითარების სამთავრობო სტრატეგია ითვალისწინებს ოჯახის როლის გააქტიურებას. ოჯახის ხელშეწყობის ფარგლებში ეს სტრატეგია დაემყარება: მცირე ბიზნესის დაწყებაში ოჯახის ჩაბმულობის მხარდამჭერ ღონისძიებებს; საშემოსავლო გადასახადის დასაბეგრ ბაზაში გამოქვითვების სისტემის დანერგვას; მრავალშვილიანობის სტიმულირების სისტემურ და არა ერთჯერად შეღავათებს; მოქალაქეებისათვის თავიანთი შესაძლებლობების მაქსიმალური რეალიზაციის საშუალების მიცემას დასაქმების სტიმულირების გზით; საგადასახადო სისტემის ჰარმონიზაციასა და ოპტიმიზაციას.

მთავრობის სტრატეგია ითვალისწინებს დასაქმების უზრუნველსაყოფად მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებას, სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერას, ინვესტიციების მოზიდვასა და წარმოების ხელშეწყობას. მთავრობის მიერ შემუშავებული დასაქმების პოლიტიკის შედეგად შესაძლებელი გახდება საკუთარი კვალიფიკაციისა და გამოცდილების შესაბამისი სამუშაო ადგილის მოძიება და საკუთარი ცოდნისა და უნარის რეალიზაცია; გაჩნდება დამატებითი შემოსავლები და გაუმჯობესდება მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობა; შემცირდება მოსახლეობის მასობრივი გასვლა საზღვარგარეთ; შემცირდება სოციალური სიდუხჭირის ნიადაგზე ჩადენილ დანაშაულობათა რიცხვი; გაუმჯობესდება დემოგრაფიული მაჩვენებლები.

მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებაა ეფექტიანი და ცივილიზებული შრომის ბაზრის ჩამოყალიბება. შრომის კანონმდებლობის ევროპულ კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაცია ამ ამოცანის შესრულების მნიშვნელოვანი კომპონენტია.

კომუნალური ტარიფები დაეფუძნება რეალურ გათვლებს, იქნება გაწეული მომსახურების ხარისხის შესაბამისი და ქვეყნის მოქალაქეებისათვის ხელმისაწვდომი. შესაბამისად, უმოკლეს ვადებში განხორციელდება ტარიფების ხელახალი და სამართლიანი გადაანგარიშება, ტარიფების მნიშვნელოვანი შემცირების მიმართულებით; არ მოხდება ტარიფების ზრდა სუბიექტური, უსამართლო და დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილებების საფუძველზე; აგრეთვე ბიზნესისათვის კაბალური ტარიფების დაწესება, რაც აძვირებს პროდუქციას და ხელს უშლის ბიზნესის განვითარებას. დაკანონდება შეღავათები მოსახლეობის დაბალშემოსავლიანი და სოციალურად დაუცველი ფენებისათვის.

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური პოლიტიკა

ჯანდაცვის სისტემის რეფორმირების პირველსავე ეტაპზე, საქართველოს ყველა მოქალაქე

უზრუნველყოფილი იქნება სამედიცინო დაზღვევის უნივერსალური საბაზისო პაკეტი.

სამედიცინო დაზღვევის უნივერსალური საბაზისო პაკეტი უზრუნველყოფს ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობას, ფინანსური რისკებისაგან დაცვას, დაავადებათა პრევენციასა და გადაუდებელი მკურნალობის ბაზისურ მოცვას. ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსების გაუმჯობესებისათვის შემოღებული იქნება მსოფლიოში აპრობირებული მექანიზმები. შეიქმნება არასახელმწიფო არამომგებიანი ინსტიტუტი. კერძო სადაზღვევო კომპანიები ჩაბმული იქნებიან დამატებითი, ბაზისური კალათით გათვალისწინებულზე მეტი, მომსახურების გაწევაში. საქართველოს ჰოსპიტალური სექტორი წარმოდგენილი იქნება სახელმწიფო, მუნიციპალური და კერძო ჰოსპიტლებით. გარდა ამისა, გაიზრდება ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამული დაფინანსება.

საპენსიო უზრუნველყოფა და სოციალური საოჯახო დახმარება

ჩამოყალიბდება დაგროვებითი საპენსიო სისტემა, რომლითაც მოქალაქის მიერ პენსიის მიღების საფუძველი იქნება მისი საპენსიო შენატანებით დაგროვებული სახსრები.

საქართველოში ამოქმედდება ევროკავშირის ქვეყნებში მოქმედი სახელმწიფო და არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევის უნიფიცირებულ კანონმდებლობაზე დაფუძნებული ახალი სისტემა, რომლის მეშვეობითაც ქვეყანა თანდათანობით გახდება ევროპის სოციალური სივრცის ორგანული შემადგენელი ნაწილი. ახალი სისტემის საფუძველი არის მსოფლიოში აღიარებული ისეთი პრინციპები, როგორცაა სამართლიანობა, სოლიდარობა და გარანტირებულობა.

საპენსიო სისტემის არსებითი რეფორმა, რომელიც ამ სისტემის დაგროვებით პრინციპზე გადასვლას ითვალისწინებს, დაეფუძნება სავალდებულო საპენსიო დაზღვევას. რეფორმის შედეგად, სისტემაში მნიშვნელოვან როლს კერძო საპენსიო ინსტიტუტები შეასრულებენ. პენსიის ოდენობა დამოკიდებული იქნება მხოლოდ სადაზღვევო სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის ოდენობაზე. სახელმწიფოს ექნება გამოკვეთილი მარეგულირებელი ფუნქცია, რათა სისტემამ შეინარჩუნოს სტაბილურობა. გარდა ამისა, არასრული სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის მქონე მოქალაქეებს დაენიშნებათ (ან შეეცებათ) სოციალური პენსია.

რაც შეეხება იმ პენსიონერებს, რომლებიც რეფორმის საწყის ეტაპზე იმყოფებიან ან მიაღწევნ საპენსიო ასაკს, სახელმწიფოსგან მიიღებენ პენსიას არანაკლებ საარსებო მინიმუმისა, რაც შესაბამისი კანონით იქნება გარანტირებული.

საარსებო მინიმუმს გაუტოლდება სახელმწიფო შრომითი (ასაკით) პენსია, I და II

ჯგუფის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და მარჩენალდაკარგულთა, პოლიტრეპრესირებულთა, ჩერნობილის კატასტროფის შედეგად დაზარალებულთა, ომისა და სამხედრო შეიარაღებული ძალების ვეტერანთა და სხვა სპეციფიკური კონტინგენტის სახელმწიფო პენსია; აღმოიფხვრება 2005 წელს ძალოვანი სტრუქტურებიდან დათხოვნილი მოსამსახურეების საპენსიო უზრუნველყოფაში არსებული დისკრიმინაცია და მოხდება მათი პენსიის გადაანგარიშება დღეს მოქმედი ნორმატივების საფუძველზე. გაორმაგდება უკიდურესად გაჭირვებულთათვის სოციალური დახმარების ოდენობა. გაიზრდება დახმარების მიმღებთა რაოდენობა. მიუხედავად იმისა, რომ სოციალური დახმარების სისტემა იქნება ფედერალური და უნიფიცირებული, ქვეყნის მასშტაბით სოციალურად დაუცველ პირთა შეფასების, მომსახურებისა და ადმინისტრირების ფუნქციები დელეგირებული იქნებათ მუნიციპალურ ორგანოებს.

სოციალური მომსახურების მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილი იქნება სპეციალიზებული დაწესებულებები - მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, მოხუცებულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სახლები და დღის სტაციონარები, აგრეთვე სხვა სპეციალიზებული დაწესებულებები. სოციალური მომსახურების დაწესებულებათა ქსელის განვითარება დაემყარება გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის პრინციპს.

სოფლის მეურნეობის განვითარება

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი ძირითადი პრიორიტეტია სოფლის მეურნეობის განვითარება, რისი უპირველესი გარანტია მკაფიოდ განსაზღვრული აგრარული და რეგიონალური პოლიტიკა და სოფლის მეურნეობის სექტორის დაფინანსების რამდენჯერმე გაზრდა იქნება.

სოფლის მეურნეობის დაფინანსების წყარო იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტი, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ცალკეულიდონორი ქვეყნების მიერ გაცემული სესხები და გრანტები, კერძო ინვესტიციები (ადგილობრივი და უცხოური). დაფინანსების სტრუქტურაში თანდათან მნიშვნელოვნად გაიზრდება კერძო ინვესტიციების წილი სხვა სახის დაფინანსების შემცირების ხარჯზე. შეიქმნება „სოფლის მეურნეობის განვითარების“ 1-მილიარდიანი ფონდი.

აგრარული პოლიტიკის სტრატეგიის განხორციელების ფარგლებში: დარეგულირდება მიწათსარგებლობის საკითხები; სასოფლო-სამეურნეო სექტორი უზრუნველყოფილი იქნება მომსახურებითა და ნედლეულით; მცირე და საშუალო ფერმერები უზრუნველყოფილი იქნებიან ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით; გაიზრდება აგრარულ სექტორში მწარმოებლურობა, რენტაბელურობა და კონკურენტუნარიანობა; გაიზრდება სასოფლო-სამეურნეო წარმოებიდან მიღებული შემოსავლები; ჩამოყალიბდება აგრარული განათლებისა და მეცნიერების, კონსულტირებისა და ექსტენციის თანამედროვე

სისტემა; ქართული პროდუქცია დაბრუნდება შიდა ბაზარზე; საქართველო დაიმკვიდრებს ღირსეულ ადგილს საერთაშორისო ბაზარზე; მოხდება რეგიონებში ბიზნესგარემოს გაჯანსაღება და სტიმულირება; გაუმჯობესდება რეგიონებში მოსახლეობის ცხოვრების პირობები. უზრუნველყოფილი იქნება სასურსათო უსაფრთხოება, სურსათის უვნებლობა და აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნება.

ამ პოლიტიკის განხორციელების შედეგად, უახლოეს წლებში, აგროსასურსათო სექტორში შეიქმნება რამდენიმე ათეული ათასი სამუშაო ადგილი დაქირავებით დასაქმებულთათვის; გაიზრდება თვითდასაქმებულთა კეთილდღეობა, მათი შემოსავლები საარსებო მინიმუმს მნიშვნელოვნად გადააჭარბებს, შემცირდება ფარული უმუშევრობა სოფლად.

მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება

მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობის პოლიტიკა არის ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის ერთ-ერთ პრიორიტული მიმართულება. საქართველოს მთავრობა წახალისებს მცირე და საშუალო ბიზნესს, რომელიც უზრუნველყოფს კერძო სექტორში ინვესტიციებისა და ინოვაციების ზრდას.

შეიქმნება საოჯახო და მცირე ბიზნესის განვითარების ფონდი; განხორციელდება დანახარჯების შემცირების უზრუნველყოფი რეფორმები, ანუ მოხდება ნედლეულსა და რესურსებზე მონოპოლიური ფასების კლება; გატარდება სახელმწიფო პოლიტიკის ბიზნესგარემოში არსებული რისკების შემცირებისა და ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს შექმნის ღონისძიებები; კარტელური შეთანხმებების შეზღუდვით შეიქმნება კონკურენტული გარემო, გამარტივდება საგადასახადო პროცედურები.

შეიქმნება და ხელი შეეწყობა ბიზნესინკუბატორებისა და სხვა მცირე ბიზნესის ხელშეწყობ ინსტიტუტებს; მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებს გაეწევათ საინფორმაციო-საკონსულტაციო მომსახურება მთელი ქვეყნის მასშტაბით; გააქტიურდება საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან მუშაობა, რათა გადაიხედოს გამოყოფილი მიზნობრივი საკრედიტო ხაზების გამოყენების პირობები და საკრედიტო ხაზები რეალურად გახდეს მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების სტიმულირების მექანიზმი, რასაც განასკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის.

ერთი მხრივ, სამართლიანი კონკურენციის პოლიტიკა და, მეორე მხრივ, მცირე და საშუალო საწარმოთა მხარდაჭერა უზრუნველყოფს მათ მიერ წარმოებული პროდუქციის მოცულობისა და შემოსავლის ზრდას. ამას მოჰყვება ამ სექტორში დასაქმების მაჩვენებლების ზრდა, რაც სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების ერთ-ერთი საფუძველი იქნება.

სახელმწიფო უზრუნველყოფს, რომ საქართველოს ეკონომიკის განვითარება მეტწილად ადგილობრივი წარმოების განვითარებასა და დანაზოგების სტიმულირებაზე იყოს

დაფუძნებული. გაფართოვდება ბიზნესის განვითარების შესაძლებლობები და დაინერგება გრძელვადიანი სახელმწიფო პროგრამები. სახელმწიფოს მიერ განხორციელებული პოლიტიკა ხელს შეუწყობს საბანკო სექტორსა და ბიზნესსტრუქტურებს შორის პარტნიორულ თანამშრომლობას. შეიქმნება სპეციალური აგრარული ფონდი, რომელიც მოემსახურება სასოფლო-სამეურნეო სექტორს, აგრეთვე შეიქმნება სპეციალური ფონდი, რომელიც დააფინანსებს საოჯახო, მცირე და საშუალო ბიზნესს. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ბიზნესის დაწყებასა და იმ ახალგაზრდებისათვის კრედიტების ხელმისაწვდომობას, რომლებსაც სურთ წამოიწყონ ბიზნესი. საკანონმდებლო ბაზაში შევა სათანადო ცვლილებები, რომელთა მიხედვითაც განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მსესხებლის უფლებების დაცვას, ხოლო მათ მიმართ გამსესხებლის მიერ განხორციელებული სანქციები და შეზღუდვები საერთაშორისო პრაქტიკაში დამკვიდრებული ნორმების შესაბამისი გახდება.

საკუთრებისა და გარიგების დაცულობა

საკუთრების უფლების დაცვის მიზნით ჩამოყალიბდება: სამართლიანი, დეპოლიტიზებული, დამოუკიდებელი სასამართლო; უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლოს სისტემის ეფექტიანობა და გადაწყვეტილებების დროული მიღება; აღმოიფხვრება „ელიტარული“ კორუფცია; სასამართლო სისტემა გათავისუფლდება სახელმწიფო ორგანოების ზეგავლენისაგან; შეიქმნება ისეთი პირობები, როდესაც შეუძლებელი იქნება სამართლიანად მოპოვებული საკუთრების კონფისკაცია.

კონკურენცია და მომხმარებელთა უფლებების დაცვა

ქვეყანაში შეიქმნება მდგრადი ეკონომიკური გარემო, რომელიც დაემყარება სამართლიანობის პრინციპს და მომხმარებელთა უფლებების დაცვას. განხორციელდება თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის ხელშემწყობი პოლიტიკა: შეიქმნება რეალურად დამოუკიდებელი კონკურენციის სააგენტო; სააგენტოს მიენიჭება ბაზრის მონიტორინგის ფუნქცია, რაც შესაბამისი კვლევების განხორციელებას გულისხმობს.

მნიშვნელოვნად გაიზრდება ვერტიკალური და ჰორიზონტალური გარიგებების კონტროლის არეალი (დღეს მოქმედი კანონით მსგავსი გარიგებების დიდი ნაწილი რეგულირების სფეროში არ ხვდება, რაც ევროკავშირის მოდელს არ შეესაბამება); საქართველოს ეროვნული ბანკი დააწესებს მკაცრ კონტროლს, რათა არ დაიშვას კომერციული ბანკების არაკონკურენტულ გარემოში ჩაყენება და ინტერესთა კონფლიქტი.

მოხდება საწვავის, ფარმაცევტული პროდუქციისა და სხვა საქონლის ფასების კლება, რაც ჯანსაღი კონკურენციის შედეგად მიიღწევა; მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებს მიეცემათ დღეს მათთვის ხელოვნურად დახურულ სფეროებში ოპერირების შესაძლებლობა, რაც დადებითად აისახება როგორც ბიზნესაქტიურობაზე, ისე მოსახლეობის დასაქმების მაჩვენებელზე. გამჭვირვალე გახდება ბიზნესსექტორსა და სახელმწიფოს შორის ურთიერთობა, რაც პოზიტიურად აისახება საბიუჯეტო შემოსავლებზე; საკვები პროდუქტებისა და მომსახურების შექმნა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში არ იქნება; მნიშვნელოვნად შემცირდება მომხმარებელთა უფლებების დარღვევის ფაქტები.

საგადასახადო პოლიტიკა

მთავრობის პოლიტიკა უზრუნველყოფს სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული დაბეგვრის მექანიზმებს; ყოველწლიურად დაადგენს საშემოსავლო გადასახადის დაუბეგრავ მინიმუმს, რომელიც არ იქნება საარსებო მინიმუმზე ნაკლები. ასევე, შემოიღებს ფიზიკური პირებისათვის გამოქვითვის გონივრულ სისტემას (ჯანდაცვასთან, დაზღვევასა და პროფესიული საქმიანობის შესრულებასთან დაკავშირებული ხარჯები); მოაწესრიგებს მოგების გადასახადში გამოქვითვების სისტემას; გადახედავს აქციზური საქონლის ნომენკლატურას და დაბეგრავს ძირითადად ფუფუნების საგნებს; გააუქმებს ქონების გადასახადში აფასების სისტემას და შეინაჩუნებს რეალურ 1%-იან განაკვეთს. შექმნის დაბეგვრის სტაბილურობის გარანტიებს (შექმნის სტაბილურ საგადასახადო გარემოს და არ დაუშვებს საგადასახადო კანონმდებლობაში ხშირ ცვლილებებს); კანონით არ დაუშვებს ახალმიღებული ცვლილებების მყისიერად ამოქმედებას და დააწესებს გონივრულ ვადას მათი მიღებიდან ამოქმედებამდე; მოაწესრიგებს საგადასახადო კანონმდებლობაში ბუნდოვან და ორმაგი ინტერპრეტაციის შესაძლებლობის მომცემ დებულებებს, გაამარტივებს საგადასახადო ნორმებს და მეწარმის სასარგებლოდ გადაწყვეტს სადავო ნორმებს; შეამცირებს საგადასახადო დავების განხილვაში სახელმწიფოს დომინანტურ როლს და დანიშნავს ადმინისტრაციულ პალატაში სპეციალიზებულ მოსამართლეებს; შექმნის მცირე ბიზნესის დაბეგვრის ოპტიმალურ მოდელს მარტივი აღრიცხვა-ანგარიშების წესებით და დაბეგვრის ალტერნატიულ მექანიზმებს; მოახდენს საგადასახადო სისტემაში ცალკეული დარღვევების დეკრიმინალიზაციას; შეამცირებს და გონივრულ ფარგლებში მოაქცევს საგადასახადო და ადმინისტრირების სფეროში ჯარიმებსა და საურავებს; სანქციების დაწესების შემთხვევაში, არ დაილუქება კომპანიის მარაგები და არ შეიზღუდება მისი ბიზნესაქტივობა; შეამცირებს ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ გაწეული მომსახურების საფასურსა და ბაჟს; დაარეგულირებს კანონქვემდებარე აქტებით (ბრძანებები, ინსტრუქციები) საგადასახადო ადმინისტრირებასთან დაკავშირებულ მხოლოდ ტექნიკურ საკითხებს.

უცხოური ინვესტიციები და საგადამხდელო ბალანსი

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური კრიზისიდან გამოყვანის, ინვესტიციების მოზიდვისა და საგადამხდელო ბალანსის მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით, საქართველოს მთავრობა: შეუქმნის ინვესტორებს სტაბილურ სამართლებრივ გარემოს; ინვესტორებს გაათავისუფლებს ხელისუფლების ზეგავლენისაგან და შეუქმნის მათ საკუთრების დაცვის მყარ გარანტიებს; გაათავისუფლებს მეწარმეებს „ვალდებულებისაგან“, დააფინანსონ ხელისუფლების ღონისძიებები და გაწიონ ხელისუფლების მიერ იძულებით თავსმოხვეული „ქველმოქმედება“; გაააქტიურებს მუშაობას ევროკავშირსა და აშშ-თან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების დასადებად. ამ მიზნით, საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად, განახორციელებს ცვლილებებს შრომის კოდექსში, შემოიღებს კონკურენციის შესახებ რეალურ კანონმდებლობას და რეგულირების მექანიზმებს, უზრუნველყოფს სტანდარტიზაციისა და სერტიფიცირების მექანიზმების დანერგვას და სურსათის უსაფრთხოებას, რაც ამ შეთანხმებების დადების აუცილებელი წინაპირობაა; განახორციელებს საგარეო ვაჭრობის ინტერვენციებისაგან დაცვის რეგულირების ანტიდემპინგურ ღონისძიებებს; უხარისხო საქონლისა და დემპინგური ფასებისაგან დაიცავს ადგილობრივ ბაზარს მსოფლიოს სავაჭრო ორგანიზაციის წესდების შესაბამისად; უზრუნველყოფს სამუშაო ადგილების შექმნას, გააუმჯობესებს დასაქმების პირობებს და იზრუნებს იმისათვის, რომ საქართველოს მოქალაქეებს აღარ მოუხდეთ საზღვარგარეთ მძიმე პირობებში მუშაობა.

მონეტარული პოლიტიკა

მონეტარული პოლიტიკა მიმართული იქნება გრძელვადიანი მიზნობრივი ორიენტირების შემოღებისაკენ; განისაზღვრება ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები, სადაც ფულის ემისია იქნება ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის შესაბამისი; ხელი შეეწყობა ეროვნული ვალუტის მიმართ ნდობის გაზრდას და უზრუნველყოფილი იქნება დოლარიზაციის მასშტაბების შემცირება; ეროვნულ ბანკი გაათავისუფლდება პოლიტიკური წნეხისაგან; ხელი შეეწყობა კომერციულ ბანკებს შორის ჯანსაღი კონკურენციის არსებობას; დაინერგება დეპოზიტების დაზღვევის სისტემა, რომელიც დანაზოგების ზრდისა და დაბანდების სტიმულირების საიმედო მექანიზმი გახდება.

ფისკალური პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობა გაზრდის ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის ეფექტიანობას, გააუქმებს არამიზნობრივ ხარჯებს, ადმინისტრაციული ხარჯებისა და ჩრდილოვანი ეკონომიკის მასშტაბების შემცირების გზით მოიძიებს ბიუჯეტში მნიშვნელოვან თანხებს, რომლითაც დაფინანსდება პრიორიტეტული მიმართულებები - ჯანდაცვა და სოციალური

უზრუნველყოფა, განათლება და სოფლის მეურნეობა.

შემუშავდება საბიუჯეტო პრიორიტეტების დადგენის ქმედითი მექანიზმი, რომელიც საზოგადოების პრობლემების იდენტიფიცირებაზე იქნება ორიენტირებული; ბიუჯეტი გამოქვეყნდება გამარტივებული ფორმატით და მოხდება მისი საჯარო განხილვა; მოხდება ადმინისტრაციული ხარჯების ოპტიმიზება; შემუშავდება საჯარო მოხელეების დაცვის ქმედითი მექანიზმები; შემცირდება ჩრდილოვანი ეკონომიკის მასშტაბები და შედეგად გაიზრდება საბიუჯეტო შემოსავლები; საქართველოს კონტროლის პალატა (სახელმწიფო აუდიტის სამსახური) რეალურად გახდება საბიუჯეტო პროცესის მონაწილე. მისი ძირითადი საქმიანობა იქნება ფინანსური შესაბამისობისა და ეფექტიანობის აუდიტი.

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება

გარემოსდაცვითი სფერო იქნება მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულება.

შემუშავდება გარემოსდაცვითი სტანდარტები და სამართლებრივ-ნორმატიული ბაზა ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისად; საქართველო ეტაპობრივად შეასრულებს ორმხრივი და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრ ვალდებულებებს; შეიქმნება გარემოზე ზემოქმედების სტრატეგიული შეფასების, გარემოზე ზემოქმედების ნებათაშინაობის გაცემის და გარემოს მდგომარეობის მონიტორინგის თანამედროვე პრინციპებზე აგებული სისტემა; მოხდება ატმოსფერული ჰაერის მდგომარეობაზე დაკვირვების ქსელის გაფართოება და მოდერნიზაცია, სანიტარიული ზონების შექმნა/აღდგენა; საწვავის ხარისხი, ავტოპარკისა და საწარმოების საქმიანობა იქნება გარემოს დაცვის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი.

შემუშავდება მიწის რესურსების მდგრადი გამოყენების მექანიზმები ეროზიების შემცირების, გაუდაბნოების თავიდან აცილებისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შენარჩუნებისათვის; განხორციელდება ბიომრავალფეროვნების დაცვა-შენარჩუნების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ქმედებათა კომპლექსი, დაინერგება ტყით სარგებლობის თანამედროვე მეთოდები, აიკრძალება გენმოდიფიცირებული თესლისა და სანერგე მასალის იმპორტი, შემოღებული იქნება გენმოდიფიცირებული მზა პროდუქტების სავალდებულო მარკირება, ხელი შეეწყობა ადგილობრივი კულტურული ჯიშების შენარჩუნებას, აგრეთვე ბიომეურნეობების განვითარებას; ქალაქებში მოეწყობა ნარჩენების შეგროვებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურა, შეიქმნება სტიქიური მოვლენების პროგნოზირებისა და მოსახლეობის დროული გაფრთხილების სისტემა, განხორციელდება შავი ზღვის სანაპირო ზოლისა და მდინარეების ნაპირების დაცვა-აღდგენითი სამუშაოები; სავალდებულო გახდება გარემოსდაცვითი საკითხების გათვალისწინება ურბანული დაგეგმვისა და სამშენებლო საქმიანობის განხორციელების პროცესში; ხელი შეეწყობა ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურის განვითარებას.

კონფლიქტების მოგვარება

კონფლიქტების მოგვარების საკითხი მთავრობის საგარეო-პოლიტიკური ურთიერთობების პრობლემატიკის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია. კონფლიქტების სრულმასშტაბიანი მოგვარების საფუძვლის მოსამზადებლად განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა სტაბილური უსაფრთხო გარემოს შექმნას, პროვოკაციების საფრთხის პრევენციის მყარი მექანიზმის ჩამოყალიბებას და უსაფრთხოების გარანტირების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩართულობის უზრუნველყოფას.

კონფლიქტების პოლიტიკური მოგვარების საკითხებთან დაკავშირებულ პოზიციათა პრინციპული განსხვავების მიუხედავად, ქართველმა, აფხაზმა და ოსმა საზოგადოებებმა ერთად უნდა აიღონ პასუხისმგებლობა როგორც რეგიონის, ისე მომავალი თაობების უსაფრთხოებისათვის. საჭიროა მოლაპარაკებების დაწყება უსაფრთხოების გარანტიების თაობაზე, რომლის მექანიზმი უნდა შეიქმნას ეუთოს ან გაეროს ფორმატში.

გზა გაეხსნება სახალხო დიპლომატიას, ეკონომიკური რეაბილიტაციისა და ბიზნესპროექტებს. წახალისდება ოჯახური, ნათესაური და პირადი ურთიერთობები, რომლებსაც ინარჩუნებს „გამყოფი ხაზის“ ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობა.

მეგობარი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით მნიშვნელოვნად გაფართოვდება არასამთავრობო სექტორის ისეთი პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეუწყობს მხარეთა პოლიტიკური ექსპერტების დიალოგს, ბიზნესმენების, ჟურნალისტების, ფერმერების, ეკოლოგების, მედიცინის მუშაკების, სტუდენტებისა და სხვა „ინტერესთა ჯგუფების“ შექმნას.

სტრატეგიული ამოცანაა კონფლიქტის მიმდებარე, სამეგრელოსა და შიდა ქართლის, რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, რისთვისაც შეიქმნება სარეაბილიტაციო პროექტების ხელშეწყობის საგანგებო ფონდი. აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობას საქართველოს მოქალაქეებისთვის დაწესებული ნებისმიერი შეღავათითა და მომსახურებით თავისუფალი სარგებლობის უფლება ექნებათ საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე; შეიცვლება აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიების მთავრობების საქმიანობის პრინციპები. მათ ცენტრალური სტრუქტურებიდან გადაეცემათ დევნილებთან დაკავშირებული საკითხების მართვა, აგრეთვე არჩევნების გზით დაკომპლექტდება დევნილთა წარმომადგენლობითი ორგანოები.

კონფლიქტების მოგვარების წარმატებისათვის გადამწყვეტი იქნება დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრობლემების მოგვარების დაჩქარება. ამ მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის წარმატებამ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის საზოგადოებები უნდა დაარწმუნოს ერთიან სახელმწიფოში ცხოვრების უპირატესობაში.

თავდაცვის სისტემა და შეიარაღებული ძალები

საქართველოს მთავრობა შეიმუშავებს ეროვნული უსაფრთხოების სტრატეგიას და წარმართავს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკას დასავლური სტანდარტებისა და მეთოდების შესაბამისად.

დაიხვეწება სამხედრო ძალების საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმი, გაიზრდება პარლამენტის მონაწილეობა შეიარაღებული ძალების განვითარებისა და კონტროლის საქმეში. სავალდებულო გახდება თავდაცვის სამინისტროს მხრიდან პარლამენტისათვის საჯარო ანგარიშების წარდგენა, მათ შორის, ფინანსურ საკითხებზე.

მთავრობის მთავარი ამოცანაა თავდაცვის სამინისტროს სრული დეპოლიტიზება, სამხედრო ძალების საკადრო უზრუნველყოფა მხოლოდ პროფესიონალიზმის ნიშნით; მოწინავე საერთაშორისო სტანდარტების გათვალისწინებით განხორციელდება ფუნქციების განაწილება თავდაცვის მინისტრსა და გაერთიანებულ შტაბს შორის, მკვეთრად გაიმიჯნება სამხედრო საქმე და სამოქალაქო პოლიტიკური ფუნქციები.

ჩამოყალიბდება მართვის, კოორდინაციისა და კონტროლის მექანიზმები შესაბამისი კონკრეტული ფუნქციებითა და მოვალეობებით. პოლიტიკური ვერტიკალი ისე შეიქმნება, რომ ქვეყნის თავდაცვის პოლიტიკის განსაზღვრაში მაქსიმალურად მიიღებს მონაწილეობას ქვეყნის პოლიტიკური სპექტრი, რამდენადაც ქვეყნის თავდაცვა და უსაფრთხოება არ არის რომელიმე პოლიტიკური ძალის ან პარტიის ვიწრო ვალდებულება ან ინტერესი.

ქვეყნის წინაშე მდგარი საფრთხეებისა და გამოწვევების გამო საჭიროა ძლიერი სამხედრო სარეზერვო სისტემის არსებობა. განხორციელდება სამხედრო სავალდებულო სამსახურის სრული რეფორმირება და მისი სარეზერვო სამსახურის პოტენციალ გარდაქმნა, რომელშიც უმთავრეს როლს ეროვნული გვარდიის დეპარტამენტი შეასრულებს.

შემუშავდება სამოქალაქო თავდაცვის ეფექტიანი სისტემა, რომელიც მთლიანად ქვეყნის თავდაცვის სისტემის შემადგენელი ნაწილი იქნება და მასში აქტიურად მიიღებს მონაწილეობას ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები.

შეიქმნება საინფორმაციო უსაფრთხოების დოქტრინა, რომელიც დაეყრდნობა ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციის ძირითად პრინციპებს და მოახდენს ამ პრინციპების განვითარებას საინფორმაციო სფეროსთან მიმართებით; შეიქმნება სამხედრო მოსამსახურეთათვის, ერთი მხრივ, ღირსეული სამუშაო პირობები, მეორე მხრივ კი, მათთვის და ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეებისათვის ადეკვატური სოციალური გარანტიები.

შეიქმნება დასავლური ტიპის სამხედრო კარიერული სისტემა. მნიშვნელოვანი ყურადღება მიექცევა ჯარში გენდერული ბალანსისა და თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფის საკითხებს. კონტრაქტები თანაბრად გაითვალისწინებს როგორც სახელმწიფოს, ისე სამხედრო მოსამსახურის უფლებებსა და მოვალებებს.

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა სამხედრო განათლებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას. თავდაცვის ეროვნული აკადემიის განვითარება და მისი ნატოს სტანდარტების დონის უმაღლეს სასწავლებლად ჩამოყალიბება გახდება ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი. სახელმწიფო უზრუნველყოფს სამხედროების მიერ თანამედროვე პროფესიებისა და უნარ-ჩვევების დაუფლებას. სამხედრო სამსახურის დასრულების შემდეგ სახელმწიფო თავის თავზე აიღებს სამხედრო პირების პროფესიულ გადამზადებას მათი შემდგომი დასაქმების მიზნით.

ძირეული რეფორმა განხორციელდება სამხედრო და ომის ვეტერანების უფლებებისა და ინტერესების უზრუნველყოფის სისტემაში. იგი გაითვალისწინებს სოციალური დახმარების, პროფესიული კვალიფიცირებისა და დასაქმების კომპონენტებს.

შეიქმნება სამხედრო-საპარლამენტო ომბუდსმენის ინსტიტუტი, გადაიხედება სამხედრო მოსამსახურეთა უფლებების დარღვევის ყველა საქმე, გადაისინჯება პრეტენზიები პენსიების დანიშვნის კანონიერების საკითხებზე.

ნატოში ინტეგრაციის პრიორიტეტულობის გათვალისწინებით, გაგრძელდება და გაღრმავდება პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობა შესაბამისი რეკომენდაციების უზრუნველსაყოფად.

განათლება და მეცნიერება

განათლება საქართველოს მთავრობისთვის პრიორიტეტული მიმართულებაა. განხორციელდება განათლების სისტემის დეპოლიტიზება. განათლების სისტემა დაეფუძნება საყოველთაოდ აღიარებულ, თანამედროვე სტანდარტებს. გარანტირებული იქნება უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების აკადემიური, ადმინისტრაციული და ფინანსური ავტონომიის მაღალი დონე.

სკოლებში შეიცვლება მანდატურის ინსტიტუტის შინაარსი; მანდატური, როგორც სკოლის თანამშრომელი, დაიცავს სკოლის უსაფრთხოებას, სკოლის დებულებისა და ადმინისტრაციის მიერ გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

შეიქმნება განათლების სისტემის ეფექტიანი მართვის მექანიზმები. განათლების სისტემის მართვა არა ფასადურ, არამედ თანამიმდევრულ და შედეგებზე ორიენტირებულ მოკლე,

საშუალო და გრძელვადიან სტრატეგიულ დაგეგმვას დაეფუძნება; გაიზრდება და ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოებისაგან მკაფიოდ გაიმიჯნება ადგილობრივი თვითმმართველობის კომპეტენციები განათლების სფეროში.

შეიქმნება ობიექტური, გამჭვირვალე და ეფექტიანი მექანიზმები საგანმანათლებლო დაწესებულებებში კვალიფიციური კადრების შესანარჩუნებლად/მოსაზიდად როგორც ადმინისტრაციულ თანამდებობებზე, ისე აკადემიურ და სხვა პოზიციებზე; დაცული იქნება მასწავლებლის, პროფესორის, მეცნიერის შრომის უფლება და მათ ვერავინ გაათავისუფლებს/გადაირჩევს პირადი თუ პოლიტიკური მოტივების გამო.

უზრუნველყოფილი იქნება მშობლების (მშობელთა საბჭოს მეშვეობით) ეფექტიანი მონაწილეობა სკოლის ცხოვრებაში, სკოლის საქმიანობის ანგარიშის განხილვასა და შეფასებაში.

განხორციელდება განათლების სისტემის ობიექტური და სანდო სტატისტიკის წარმოება, დაინერგება შესაბამისი საერთაშორისო პრაქტიკა და მეთოდოლოგიები; შემუშავდება საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტრატეგიული გეგმების შედგენისა და საქმიანობის ანგარიშის მომზადების ერთიანი მეთოდოლოგიები; განხორციელდება განათლების

სისტემის მიუკერძოებელი ყოველწლიური მონიტორინგი და შეფასება; უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი დოკუმენტების საჯაროობა.

შეიქმნება განათლების დაფინანსების ეფექტიანი მექანიზმები. გაიზრდება სახელმწიფო ხარჯები განათლებაზე მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებით; გაიზრდება განათლების ხელმისაწვდომობა. ამაღლება განათლების ხარისხი. ამაღლება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეცნიერო პოტენციალი.

შემუშავდება სახელმწიფო პოლიტიკა მეცნიერებისა და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების საქმიანობის კუთხით; მეცნიერება გახდება ცოდნაზე დაფუძნებული ეკონომიკის საფუძველი; მთავრობის პრიორიტეტების საფუძველზე მნიშვნელოვნად გაიზრდება მეცნიერების დაფინანსება.

მოხდება ფუნდამენტურ და გამოყენებით კვლევათა ორგანიზებისა და მხარდაჭერის ახალი, ევროპული ტიპის სისტემის ფორმირება; თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისი სამეცნიერო კვლევების უზრუნველსაყოფად შეიქმნება ქმედითი სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოში არსებული სამეცნიერო პოტენციალის მაქსიმალურ რეალიზებას, მეცნიერების მუდმივ განვითარებას და მის ინტეგრაციას ერთიან სამეცნიერო სივრცეში.

უზრუნველყოფილი იქნება სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარება, კვლევების

ხარისხის ამაღლება, ახალგაზრდობის ჩართვა სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში, ქვეყნის მეცნიერების ინტეგრირება საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში; შეიქმნება მეცნიერების სფეროში შედეგზე ორიენტირებული საგრანტო დაფინანსების სისტემა.

ხელი შეეწყობა ქართული მეცნიერებისა და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტეგრაციას საერთაშორისო სამეცნიერო და აკადემიურ სივრცეში, მათ შორის, ერთობლივ კვლევით საქმიანობას, საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობის ფორმით; მეცნიერების სისტემა დაეფუძნება არსებული სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების პოტენციალს. ამ დაწესებულებების მართვაში უშუალო მონაწილეობას მიიღებენ ამ დაწესებულებების წარმომადგენლები; ქვეყნის ერთ-ერთ უმთავრეს ამოცანად გამოცხადდება ნიჭიერი ახალგაზრდების მეცნიერებაში მოზიდვა.

კულტურა და სპორტი

კულტურის სფეროში გასატარებელი ღონისძიებების შედეგად საქართველო თანამედროვე სამყაროს ღირსეული წევრი გახდება. ამ მიზნით შემუშავდება კულტურის განვითარების სტრატეგიული გეგმა, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება ისეთი პრინციპები, როგორცაა: საქართველოს მოქალაქეების თავისუფალი საქმიანობა კულტურის სფეროში და შემოქმედებით პროცესში ხელისუფლების ჩაურევლობის უზრუნველყოფა.

გამორიცხული იქნება ხელისუფალთა მხრიდან ერთპიროვნული გადაწყვეტილებები. ხელი შეეწყობა ქართული კულტურული სივრცის მსოფლიოს კულტურულ სივრცეში ინტეგრაციას. კულტურული მემკვიდრეობა დაცული იქნება მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების შესაბამისად. რეაბილიტაციის პროცესი წარიმართება საერთაშორისო სტანდარტების, იუნესკოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით.

საგანგებო ღონისძიებები გატარდება ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო ენის, დასაცავად. სახელმწიფო ენაზე იზრუნებს სახელმწიფო, რათა გარანტირებული იყოს ქართული ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა. შემუშავდება და ამოქმედდება კანონი სახელმწიფო ენის შესახებ.

სპორტის რეფორმის ძირითადი პრიორიტეტებია: სპორტის შესახებ ახალი კანონის მომზადება; სპორტის დეპოლიტიზება და დეცენტრალიზება; პირობების შექმნა იმისათვის, რომ სპორტში ჩაბმა ხელმისაწვდომი გახდეს მოსახლეობის ყველა ფენისათვის; სპორტული ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება; უმაღლესი აკადემიური და საშუალო სპორტული განათლების, აგრეთვე სპორტის მეცნიერების განვითარება; სპორტული

მედიცინის განვითარება; სპორტში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა.

თავი II

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- ინფლაციის დონის ერთნიშნა მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს შემდგომი გაუმჯობესება;

მაკროეკონომიკური მიმოხილვა და პროგნოზი

ცხრილი1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსაღ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	-3.8	6.3	7.2	7.0	6.0	6.0	6.0	6.0
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	17986.0	20743.4	24344.0	26308.5	28863.1	32430.6	36095.2	40174.0
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	2455.2	2623.0	3215.4	3550.8	3895.6	4377.1	4871.7	5422.2
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	1.7	7.1	8.5	0.0	3.0	5.0	5.0	5.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-10.6	-10.2	-12.3	-11.7	-10.8	-8.8	-7.0	-4.8

ა. ეკონომიკური ზრდა

მიმოხილვა

მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის პერიოდში განხორციელებული ეკონომიკის სტიმულირების პაკეტის შედეგად 2009-2010 წლებში საქართველოს ეკონომიკამ კვლავ აღმასვლა დაიწყო და 2011 წელს წინა წელთან შედარებით, მთლიანი შიდა პროდუქტი 7.2 პროცენტით გაიზარდა, ნომინალურ გამოხატულებაში 24.3 მლრდ ლარს გაუტოლდა.

2011 წელს მნიშვნელოვანი ზრდა დაფიქსირდა საფინანსო საქმიანობის, ვაჭრობის, კავშირგაბმულობის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, ოპერაციები უძრავი ქონებით და მშენებლობის დარგებში. ამ დარგებმა განაპირობეს მშპ-ის 4.4 პროცენტის ზრდა, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის საერთო ზრდის 60.9 პროცენტს შეადგენს.

მრეწველობა

2011 წელს მრეწველობის დარგში შექმნილი დამატებული ღირებულება 11.1 პროცენტით გაიზარდა. წლის განმავლობაში მრეწველობის დარგის სფეროების განვითარება შემდეგნაირად გამოიყურებოდა: დამამუშავებელ მრეწველობაში წარმოების მოცულობა 13.9 პროცენტით გაიზარდა, სამთომომპოვებელ მრეწველობაში 8.5 პროცენტის კლება დაფიქსირდა, ელექტროენერჯის, აირისა და წყალმომარაგების სფერო კი 7.2 პროცენტით გაიზარდა. მრეწველობის წილი მშპ-ის დარგობრივ სტრუქტურაში 2010 წელთან შედარებით 0.6 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და მშპ-ის 12.0 პროცენტი შეადგინა.

სოფლის მეურნეობა

2010 წლისაგან განსხვავებით, 2011 წელს ზრდა დაფიქსირდა სოფლის მეურნეობაში. ამ დარგში შექმნილი რეალური დამატებული ღირებულება 8.0 პროცენტით გაიზარდა. სოფლის მეურნეობის ხარჯზე მშპ 0.6 პროცენტით გაიზარდა.

ვაჭრობა, მშენებლობა და საფინანსო საქმიანობა

2011 წელს ყველაზე მეტად გაიზარდა საფინანსო საქმიანობის, ოპერაციები უძრავი ქონებით, მშენებლობის, კავშირგაბმულობის და სასტუმროები და რესტორნების დარგები. ამ დარგებში შექმნილი დამატებული ღირებულება გაიზარდა:

- საფინანსო საქმიანობაში 24.3 პროცენტით;
- ოპერაციები უძრავი ქონებით 11.3;
- კავშირგაბმულობაში 8.1 პროცენტით
- სასტუმროების და რესტორნების დარგში 8.0 პროცენტით;
- მშენებლობაში 7.1 პროცენტით.

2012 წლის სამ კვარტალში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 7.5%-ით გაიზარდა და ნომინალურ გამოხატულებაში 18.9 მილიარდი ლარი შეადგინა.

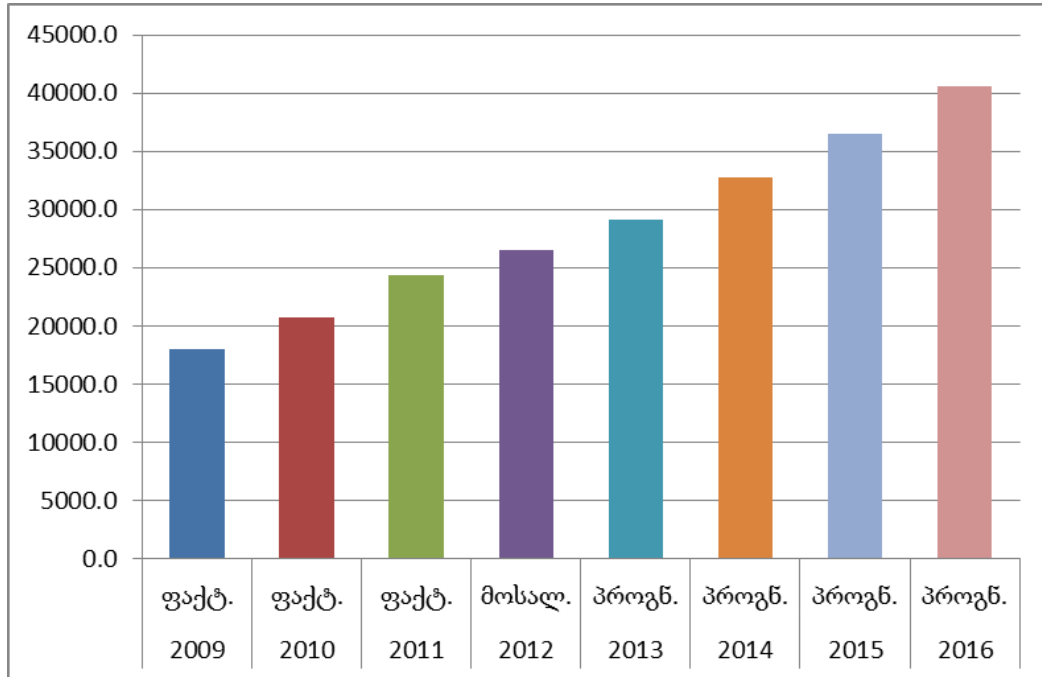
ამ პერიოდში მშპ-ის ზრდაში ყველაზე მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს მრეწველობის, ვაჭრობის, მშენებლობის და ტრანსპორტის დარგებმა. ამ დარგებმა განაპირობეს მშპ-ის 4.3%-ით ზრდა, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის საერთო ზრდის 60%-ს შეადგენს.

2012 წლის სამ კვარტალში, 2011 წლის წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით წარმოების მოცულობის ყველაზე მეტი ზრდა დაფიქსირდა მშენებლობის (21,4%), დამამუშავებელი მრეწველობის (20.3%), საფინანსო საქმიანობის (16.3%), სასტუმროები და რესტორნების (13.4%), კავშირგაბმულობის (10.7%) და შინამეურნეობების საქმიანობის (9.6%), დარგებში.

პროგნოზი

მთლიანი შიდა პროდუქტი

2012 წელს მოსალოდნელია რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის 7.0 პროცენტითი ზრდა, რომელიც ნომინალურ გამოხატულებაში 26.3 მლრდ ლარს გადააჭარბებს. პროგნოზული გათვლებით, საშუალოვადიან პერიოდში (2013-2016 წლებში) მშპ-ის ზრდის საშუალო წლიური მაჩვენებელი კონსერვატული პროგნოზების მიხედვით 6 პროცენტის ფარგლებში იქნება.

ინვესტიციები და სამომხმარებლო ხარჯები

2012 წელს, 2011 წელთან შედარებით, მოსალოდნელია კერძო ინვესტიციების ნომინალური მოცულობის ზრდა, რომელიც მშპ-ის 26.2 პროცენტს მიაღწევს. შემდგომი ოთხი წლის განმავლობაში კერძო ინვესტიციებს ზრდის ტენდენცია ექნება და 2016 წლისთვის სავარაუდოდ მშპ-ის 29.5 პროცენტს შეადგენს.

ბ. საგარეო სექტორი

მიმოხილვა

მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი

ეროვნული ბანკის ინფორმაციით 2011 წელს მიმდინარე ანგარიშის უარყოფითმა სალდომ 1 790.4 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც მშპ-ის მიმართ 12.4 პროცენტია.

სავაჭრო ბრუნვა

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ინფორმაციით 2011 წელს საგარეო სავაჭრო ბრუნვა, წინა წელთან შედარებით 35.5 პროცენტით გაიზარდა და 9 247.0 მლნ დოლარი შეადგინა, აქედან ექსპორტი 2 189.0 მლნ დოლარი იყო, ხოლო იმპორტი – 7 058.0 მლნ დოლარი, რაც, შესაბამისად, 39 პროცენტით და 34.5 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებლებს.

2012 წლის იანვარ-ნოემბერში საგარეო სავაჭრო ბრუნვა, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 13 პროცენტით გაიზარდა და 9 352.0 მლნ დოლარი შეადგინა. აქედან ექსპორტი 2 179.0 მლნ დოლარი იყო, ხოლო იმპორტი 7 173.0 მლნ დოლარი, რაც შესაბამისად 13-13 პროცენტებით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებლებს.

საქონელბრუნვის მოცულობის მიხედვით, საქართველოს უმსხვილეს პარტნიორ ქვეყნებს შორის პირველი ადგილი თურქეთს უკავია, რომლის წილი 2012 წლის ცხრა თვის მონაცემებით, მთლიანი საქონელბრუნვის 15.1%-ს შეადგენს. მას მოსდევს აზერბაიჯანი (12.3%), უკრაინა (7.5%) და ა.შ.

ექსპორტში 26.5%-ით პირველ ადგილზე აზერბაიჯანია, მეორეზე სომხეთი 10.9%, მესამეზე აშშ 9.5%, მეოთხე პოზიციაზე იმყოფება უკრაინა 6,8% და ა.შ.

იმპორტში პირველი ადგილი 17.8%-ით თურქეთს უჭირავს. შემდეგ მოდიან აზერბაიჯანი (8.0%), უკრაინა (7.6%) და ა.შ.

რაც შეეხება ვაჭრობის სასაქონლო სტრუქტურას, ამ მიმართულებითაც მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ შეინიშნება. საქონლის ექსპორტში პირველ ადგილზე 24.7%-ით მსუბუქი ავტომობილებია, შემდეგ პოზიციებზე იმყოფებიან ფეროშენადნობები (11.2%), აზოტოვანი სასუქები (5.6%), თხილი და სხვა კაკალი (3.6%) და ა.შ.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში კი პირველ ადგილზე 12.2%-ით ნავთობი და ნავთობპროდუქტებია. შემდეგ მოდის მსუბუქი ავტომობილები (8.4%), ხორბალი (3,2%), ნავთობის აირები და აირისებრი ნახშირწყალბადები (3.1%) და ა.შ.

პროგნოზი

სავაჭრო ბრუნვა და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი

2012 წელს 2011 წელთან შედარებით მოსალოდნელი მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის წილი მშპ-ის მიმართ 0.6 პროცენტული პუნქტით შემცირდება. საპროგნოზო პერიოდში მოსალოდნელია საგარეო სავაჭრო ბრუნვის ზრდა. პროგნოზული გათვლებით, 2013-2016 წლებში ექსპორტის ზრდის ტემპები გადააჭარბებს იმპორტის ზრდის ტემპებს და 2014 წლიდან მნიშვნელოვან შემცირებას დაიწყებს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ფარდობითი მაჩვენებელი. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის წილი მშპ-ის მიმართ 2013 წლისათვის -10.8 პროცენტის, ხოლო 2014 წლისათვის კი -8.8 პროცენტის დონეზეა მოსალოდნელი. გარეგანი შოკების არარსებობის შემთხვევაში შემდგომ წლებში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტს შემცირების ტენდენცია ექნება და 2016 წლისათვის მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ფარდობითი მაჩვენებლის მნიშვნელობა სავარაუდოდ -4.8 პროცენტის ფარგლებში იქნება.

გ. მონეტარული სექტორი

მიმოხილვა

სამომხმარებლო ფასები

2011 წელს, წლიურმა ინფლაციამ (გასული წლის დეკემბერთან შედარებით) 2.0 პროცენტი, ხოლო საშუალოწლიურმა ინფლაციამ 8.5 პროცენტი შეადგინა.

2012 წლის ნოემბერში 2011 წლის დეკემბერთან შედარებით სამომხმარებლო ფასები 1.1 პროცენტით შემცირდა, ხოლო 2011 წლის ნოემბერთან შედარებით სამომხმარებლო ფასების 0.5 პროცენტთან ზრდას ქონდა ადგილი.

12 თვიან ინფლაციაზე მნიშვნელოვანი გავლენა სამომხმარებლო კალათის სამმა სასაქონლო ჯგუფმა მოახდინა. სურსათმა და უალკოჰოლო სასმელებმა და დასვენება, გართობა და კულტურამ სამომხმარებლო ფასები შესაბამისად 0.32 და 0.24 პროცენტით შეამცირა, ხოლო ჯანმრთელობის დაცვამ 0.19 პროცენტით გაზარდა.

პროგნოზული შეფასებებით 2013-2016 წლებისათვის სამომხმარებლო ფასების საშუალოწლიური ცვლილება 5 პროცენტის ფარგლებშია მოსალოდნელი.

ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ

2011 წლის მანძილზე ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ უმნიშვნელო რყევებით ხასიათდებოდა. 2011 წლის ბოლოს ლარის საშუალოწლიური კურსი 5.8 პროცენტით გამყარდა და 1.66 ლარი/აშშ დოლარი შეადგინა. ლარის საშუალოწლიური კურსი კი 5.4 პროცენტით გამყარდა და 1.69 ლარი/აშშ დოლარის დონეზე დაფიქსირდა.

2012 წლის ნოემბერში 2011 წლის დეკემბერთან შედარებით ლარის საშუალო თვიური გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 0.13%-ით გაუფასურდა და 1.662 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე.

ფულის მასა

ეროვნული ბანკის მონაცემებით 2011 წელს წინა წელთან შედარებით სარეზერვო ფულის მასა 39.4 პროცენტით გაიზარდა და 2 901.0 მლნ ლარი შეადგინა. M3 ფართო ფულის აგრეგატის 14.5 პროცენტთან ზრდას ჰქონდა ადგილი და 7097.8 მლნ ლარის ექვივალენტი შეადგინა, აგრეთვე M2 ფულის მასა 27.8 პროცენტით გაიზარდა და 3783.2 მლნ ლარის დონეზე დაფიქსირდა.

2011 წელს დეპოზიტები ეროვნულ ვალუტაში 47.7 პროცენტით, ხოლო დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში 2.3 პროცენტით გაიზარდა.

ეროვნული ბანკის მონაცემებით, 2012 წლის ნოემბერში 2011 წლის დეკემბერთან შედარებით სარეზერვო ფულის მასა 1.2 პროცენტით გაიზარდა და 2 937.2 მლნ ლარი შეადგინა. ამავე პერიოდში M3 ფართო ფულის აგრეგატი 7.8%-ით გაიზარდა და 7 648.4 მლნ ლარის ექვივალენტი შეადგინა, აგრეთვე 0.5%-ით გაიზარდა M2 ფულის მასა და 3 802.5 მლნ ლარის დონეზე დაფიქსირდა.

ამავე პერიოდში დეპოზიტები ეროვნულ ვალუტაში 1.7%-ით შემცირდა, ხოლო დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში 16.0%-ით გაიზარდა.

პროგნოზი

პროგნოზული შეფასებებით 2012 წლისათვის სამომხმარებლო ფასები 2011 წელთან მიმართებაში სავარაუდოდ არ შეიცვლება. 2013-2016 წლებისათვის სამომხმარებლო ფასების საშუალოწლიური ცვლილება 5.0 პროცენტის ფარგლებშია მოსალოდნელი.

ფისკალური პოლიტიკა

2011 წელს 2010 წელთან შედარებით ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების წილი მშპ-ის მიმართ 0.1 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და 6.9 მლრდ ლარი შეადგინა, ხოლო ნაერთი ბიუჯეტის მიმდინარე ხარჯების წილი მშპ-ის მიმართ 3.3 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 5.6 მლრდ ლარი შეადგინა.

2011 წელს, წინა წელთან შედარებით, 5.7 პროცენტული პუნქტით შემცირდა მთავრობის ვალის წილი მშპ-თან მიმართებაში და 36.7 პროცენტს გაუტოლდა. 2010 წელს მშპ-ს მიმართ მთავრობის ვალის ზრდა ძირითადად დაკავშირებული იყო 2008 წლის ბრიუსელის დონორთა კონფერენციის შემდეგ მიღებული კრედიტების ათვისებასთან, რომლითაც განხორციელდა მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტები, რამაც საქართველოს ეკონომიკის ზრდის ტემპები მნიშვნელოვნად დააჩქარა. ხოლო 2011 წლიდან მთავრობის ვალის წილმა დაიწყო კლება მშპ-თან მიმართებაში და ეს ტენდენცია შენარჩუნებული იქნება საშუალოვადიან პერიოდში.

გრძელვადიანი პერიოდისთვის მთავრობის სტრატეგიაა ფისკალური მდგომარეობის კიდევ უფრო გაუმჯობესება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას;

2013-2016 წლებისთვის ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს წარმოადგენს:

- სახსრების მიმართვა ისეთ პრიორიტეტულ მიმართულებებზე, როგორცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა (მ.შ. მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაზღვევა) განათლება, სოფლის მეურნეობა, ინვესტიციები ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის;
- ბიუჯეტის დეფიციტის 3%-იან ნიშნულს ფარგლებში ჩამოყვანა და შენარჩუნება;
- სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

2011 წლის ბიუჯეტის შესრულების ანალიზი

საქართველოს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით 2011 წელს მოზილიზებულია 6 970.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.1 პროცენტია. შემოსავლების საერთო მოცულობა გასულ წელთან შედარებით 18.8 პროცენტით გაიზარდა. შემოსავლების საერთო მოცულობამ მთლიანი შიდა პროდუქტის 28.8 პროცენტი შეადგინა (ცხრილი 2).

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

მლნ ლარი

დასახელება	ნაერთი ბიუჯეტი						
	2011					%	
	გეგმა	ფაქტი	+/-	%	მშპ-ს %	2011/2010	საგადასახადო შემოსავლებში გადასახადების წილი
შემოსავლები	6,961.5	6,970.3	8.7	100.1	28.8	118.8	
გადასახადები	6,090.0	6,134.8	44.8	100.7	25.3	126.0	100.0
საშემოსავლო გადასახადი	1,513.0	1,551.0	38.0	102.5	6.4	129.0	25.3
მოგების გადასახადი	835.0	832.2	-2.8	99.7	3.4	144.5	13.6
დამატებული ღირებულების გადასახადი	2,786.0	2,784.3	-1.7	99.9	11.5	126.4	45.4
აქციზი	621.0	615.2	-5.8	99.1	2.5	109.7	10.0
იმპორტის გადასახადი	92.0	93.2	1.2	101.3	0.4	132.4	1.5
ქონების გადასახადი	204.0	220.4	16.4	108.0	0.9	114.9	3.6
სხვა გადასახადი	39.0	38.4	-0.6	98.4	0.2	60.5	0.6
გრანტები	306.5	223.7	-82.8	73.0	0.9	47.4	
სხვა შემოსავლები	565.0	611.8	46.8	108.3	2.5	116.3	

არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მობილიზებულ იქნა 283.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (240.0 მლნ ლარი) 118.3 პროცენტია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 1.2 პროცენტია.

ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მობილიზებულ იქნა 71.9 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (60.0 მლნ ლარი) 119.9 პროცენტია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.3 პროცენტია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2011 წელს მობილიზებულ იქნა 1 466.2 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 6.1%-ს შეადგენს. აღნიშნულში აღრიცხულია 2011 წლის აპრილში ევრობონდებთან დაკავშირებული ტრანზაქციებიდან „ვალდებულებების ზრდის“ მუხლით მიღებული წმინდა შემოსულობები - 92.0 მლნ ლარი. (2011 წელს სახელმწიფო საგარეო ფასიანი ქაღალდების (ევრობონდები) გამოშვებიდან მიღებული იქნა 491.2 მლნ აშშ დოლარის ღირებულების შემოსულობები, რომლიდანაც 435.3 მლნ აშშ დოლარზე მეტი მიიმართა 2008 წელს გამოშვებული სახელმწიფო საგარეო ფასიანი ქაღალდების (ევრობონდების) რეფინანსირებაზე)

2011 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო* – 1 447.9 მლნ ლარი,
- *განათლება* – 564.9 მლნ ლარი;
- *ჯანმრთელობის დაცვა* – 362.5 მლნ ლარი;
- *ენერგეტიკა* – 53.2 მლნ ლარი;
- *ტრანსპორტი* – 591.7 მლნ ლარი;
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია* – 156.5 მლნ ლარი;
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება* – 1 559.1 მლნ ლარი.

- 2011 წლის (სექტემბრიდან) გაიზარდა საპენსიო ასაკის საფუძვლით და მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისათვის დანიშნული პენსია 20 ლარით და მთლიანობაში საპენსიო უზრუნველყოფისათვის მიიმართა 973.7 მლნ ლარი;
- 2011 წელს შესაბამისი ბენეფიციარების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფისათვის მიიმართა 214.0 მლნ ლარი;
- მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფის მიზნით, სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციარზე 2011 წელს მიიმართა 121.0 მლნ ლარზე მეტი;
- 2011 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის მიიმართა 580.0 მლნ ლარზე მეტი;
- ურბანული და რეგიონული წყალმომარაგებისა და წყალარინების გაუმჯობესებისათვის და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის მიიმართა 168.0 მლნ ლარზე მეტი;
- სხვადასხვა რეგიონში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართა 356.9 მლნ ლარი, ხოლო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში 40.0 მლნ ლარი;

- პირველკლასელი და წარჩინებული მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების სპეციალური სასწავლო პროგრამით აღჭურვილი „ნეთბუკებით“ უზრუნველყოფისათვის 2011 წელს მიიმართა 25.0 მლნ ლარამდე;
- რეგიონებში სოფლის მეურნეობის განვითარების მიზნით მიიმართა 50.0 მლნ ლარამდე, რთველის ხელშეწყობის ღონისძიებებზე 17.0 მლნ ლარამდე;
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის მიიმართა 77.0 მლნ ლარამდე;
- სასაჯელაღსრულების დაწესებულებათა მშენებლობა-რეაბილიტაციის დასაფინანსებლად მიიმართა 11.0 მლნ ლარამდე;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებების რეაბილიტაციისათვის მიიმართა 37.0 მლნ ლარზე მეტი;
- მოსახლეობის ელექტროენერჯისა და სურსათის ვაუჩერებით უზრუნველყოფისათვის მიიმართა 60.0 მლნ ლარზე მეტი;
- საქართველოს ენერჯის ტემის გასაუმჯობესებლად მიიმართა 192.0 მლნ ლარზე მეტი;
- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართა 37.5 მლნ ლარზე მეტი;

2012 წლის ბიუჯეტის მოსალოდნელი შემოსავლები

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2012 წელს განისაზღვრა 7 588.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 28.8 პროცენტს გაუტოლდა.

ნაერთი ბიუჯეტის გადასახადების მოცულობა განისაზღვრა 6 660.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.3 პროცენტს შეადგენს.

გრანტების მოცულობა განისაზღვრა 318.0 მლნ ლარით, ხოლო მშპ-ს მიმართ 1.2 პროცენტის ფარგლებში;

სხვა შემოსავლების მოცულობა განისაზღვრა 610.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ - 2,3 პროცენტს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 271.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 1.0 პროცენტია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 42.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.2 პროცენტია.

ვალდებულებების ზრდის მოცულობა განისაზღვრა 1 058.4 მლნ ლარით, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.0%-ია.

2012 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო* _ 1 610.8 მლნ ლარი,
- *განათლება* _ 647.3 მლნ ლარი;
- *ჯანმრთელობის დაცვა* _ 401.6 მლნ ლარი;

- *ენერგეტიკა* – 114.5 მლნ ლარი;
 - *ტრანსპორტი* – 402.0 მლნ ლარი;
 - *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია* – 184.2 მლნ ლარი;
 - *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება* – 1 562.9 მლნ ლარი.
- 2012 წელს (სექტემბრიდან) განხორციელდა საპენსიო ასაკის საფუძვლით დანიშნული პენსიის ზრდა, კერძოდ 67 წლის ასაკამდე საპენსიო ასაკის მოსახლეობისათვის საპენსიო პაკეტი განისაზღვრება 125 ლარით, ხოლო 67 წლის ასაკის და ზემოთ პენსიონერებისათვის 140 ლარის ოდენობით. საპენსიო პაკეტი გულისხმობს, მათ შორის საპენსიო ასაკის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფას. მხოლოდ საპენსიო უზრუნველყოფისათვის გამოყოფილია 1 065.4 მლნ ლარი;
 - 2012 წელს შესაბამისი ბენეფიციარების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფისათვის გათვალისწინებულია 272.4 მლნ ლარი;
 - მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფის მიზნით სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციარებზე 2012 წელს გათვალისწინებულია 174.0 მლნ ლარზე მეტი. 2012 წლის იანვრიდან დაზღვეული არიან სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობა, საჯარო სკოლების მასწავლებლები და ადმინისტრაციული პერსონალი და სხვა მიზნობრივი ჯგუფები, ხოლო სექტემბრიდან დამატებით დაზღვით უზრუნველყოფილია საპენსიო ასაკის ყველა მოქალაქე, 0-დან 5 წლამდე ბავშვები, სტუდენტები, მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები;
 - 2012 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 390.0 მლნ ლარზე მეტი;
 - ურბანული და რეგიონული წყალმომარაგებისა და წყალარინების გაუმჯობესებისათვის და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის მიიმართება 200.0 მლნ ლარზე მეტი;
 - სხვადასხვა რეგიონებში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართება 410.0 მლნ ლარამდე; ხოლო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამისთვის გათვალისწინებულია 50.0 მლნ ლარის მიმართვა;
 - პირველკლასელი და წარჩინებული მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების სპეციალური სასწავლო პროგრამით აღჭურვილი ნეტბუკებით უზრუნველყოფისათვის 2012 წელს გათვალისწინებულია 25.0 მლნ ლარამდე;
 - სოფლის მეურნეობის განვითარების მიზნით სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მიმართულ იქნება 230,0 მლნ ლარამდე. გარდა ამისა, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შესყიდვის მიზნით სოფლის მეურნეობის კორპორაციის მიერ მიმართული იქნება 80,0 მლნ ლარზე მეტი;
 - იძულებით გადაადგილებულ პირთა სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილია 40.0 მლნ ლარამდე;
 - საგანმანათლებლო დაწესებულებების რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 75.0 მლნ ლარამდე მიმართვა;
 - მოსახლეობის ელექტროენერჯის ვაუჩერებით უზრუნველყოფისათვის გათვალისწინებულია 26.0 მლნ ლარი;
 - საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად გამოყოფილია 300.0 მლნ ლარზე მეტი;

- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართება 25.0 მლნ ლარამდე;
- 2012 წელს საქართველოს ზოგიერთ რეგიონში განვითარებული სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებული მოსახლეობისათვის დახმარების აღმოსაჩენად და დაზარალებული ინფრასტრუქტურის აღსადგენად საჭირო პროექტების განსახორციელებლად გათვალისწინებულია 82.6 მლნ ლარი, მათ შორის 29.0 მლნ ლარამდე მიიმართება კახეთის რეგიონში დაზარალებული მოსახლეობის კომპენსაციებისათვის, ხოლო დანარჩენი 53.6 მლნ ლარი - დაზიანებული ინფრასტრუქტურის აღდგენასთან დაკავშირებული ღონისძიებების დასაფინანსებლად, ასევე დაზარალებული მოსახლეობის სურსათით, პესტიციდებით და საწვავით უზრუნველყოფისათვის. ამას გარდა 110.2 მლნ ლარი მიიმართება კახეთის რეგიონის განვითარებასთან დაკავშირებული პროექტების დასაფინანსებლად.

2013-2016 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლების გაკეთებისას გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში მომხდარი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. პროგნოზული გათვლებით, 2013-2016 წლებში, ზრდის ტენდენცია ექნება ნაერთ ბიუჯეტში მობილიზებული თანხების მოცულობას. 2013 წლისთვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლების მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 27.2 პროცენტს მიაღწევს, ხოლო გადასახადების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ 25.0 პროცენტს გაუტოლდება.

2013 წელს ნაერთი ბიუჯეტის *სხვა შემოსავლების* წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 1.5 პროცენტს გაუტოლდება. ხოლო 2013 წელს ნაერთი ბიუჯეტის *არაფინანსური და ფინანსური აქტივების* რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.6 და 0.1 პროცენტამდეა სავარაუდო.

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

მხარჯავი დაწესებულებების ასიგნებებისა და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები

2013-2016 წლებისათვის

დასახელება	2013 წლის დასაქმებულთა საორიენტაციო ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2013 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2014 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2015 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2016 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,391	60,000.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	162	8,980.0	8,980.0	8,980.0	8,980.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	38	1,800.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის კანცელარია	149	9,960.0	9,960.0	9,960.0	9,960.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	350	11,000.0	11,550.0	12,000.0	13,000.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	467	47,523.9	47,780.0	18,780.0	43,200.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	109	2,615.0	2,700.0	2,800.0	3,000.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	174	5,545.0	5,800.0	6,000.0	6,300.0
საერთო სასამართლოები	1,660	34,900.0	35,000.0	36,000.0	37,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	61	1,075.0	1,100.0	1,150.0	1,200.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში	53	893.1	1,050.0	1,050.0	1,050.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	46	638.7	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ქუთაისში	53	793.1	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	53	773.1	920.0	920.0	920.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	46	628.7	720.0	720.0	720.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	46	618.7	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	46	638.7	720.0	720.0	720.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის	53	784.9	1,000.0	1,000.0	1,000.0

დასახელება	2013 წლის დასაქმებულთა საორიენტაციო ზღვრული მოცულობა რიცხოვნება	2013 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2014 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2015 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)	2016 წლის ზღვრული მოცულობა (ათას ლარებში)
მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ რუსთავში					
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	47	671.0	760.0	760.0	760.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	41	2,300.0	2,300.0	2,300.0	2,300.0
დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	20	850.0	850.0	850.0	850.0
რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	30	1,350.0	1,350.0	1,350.0	1,350.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	4,475	100,000.0	100,000.0	100,000.0	100,000.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	599	25,000.0	28,390.0	28,390.0	29,840.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	351	193,210.0	185,000.0	190,000.0	210,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	1,672	71,400.0	45,500.0	45,510.0	45,710.0
საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრო	5,048	174,300.0	175,000.0	184,000.0	204,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	628	80,000.0	80,000.0	82,000.0	85,000.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	43,475	660,000.0	700,000.0	750,000.0	800,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	28,533	570,000.0	590,000.0	600,000.0	620,000.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	160	5,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	2,037	670,000.0	870,000.0	1,150,000.0	1,350,000.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	430	80,000.0	85,482.0	100,482.0	110,482.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	170	48,000.0	48,000.0	48,000.0	48,000.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,199	2,345,000.0	2,920,260.0	3,406,260.0	4,300,560.0
საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო	136	9,500.0	9,555.0	9,555.0	9,555.0
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	860	222,935.0	270,000.0	380,000.0	480,000.0
საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო	2,151	20,653.0	25,970.0	29,360.0	27,120.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	91	47,204.0	53,000.0	58,000.0	65,000.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,750	50,000.0	53,500.0	53,500.0	53,500.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	74	2,100.0	2,200.0	2,350.0	2,500.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	54	31,883.0	35,200.0	39,900.0	45,202.0
სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	59	680.0	800.0	1,000.0	1,300.0
სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	90	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს საპატრიარქო	0	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	315	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	149	4,500.0	16,800.0	5,200.0	5,500.0
ა(ა)იპ – რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი	14	1,000.0	1,500.0	2,000.0	2,500.0
სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	29	2,400.0	2,800.0	3,200.0	3,700.0
სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	21	600.0	600.0	600.0	600.0

საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები

საკანონმდებლო საქმიანობა

საქართველოს პარლამენტი როგორც ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, ახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, კონტროლს უწევს საქართველოს მთავრობის საქმიანობას, ახორციელებს კონსტიტუციით, სხვა საკანონმდებლო აქტებითა პარლამენტის რეგლამენტით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებას

საბიბლიოთეკო საქმიანობა

ეროვნული ბიბლიოთეკის მიერ განხორციელებული იქნება საბიბლიოთეკო, ბიბლიოგრაფული და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა, საბიბლიოთეკო სტატისტიკური მონაცემების ცენტრალიზებული შეგროვება და ანალიზი, საბიბლიოთეკო დარგში სახელმწიფო დაცვის კონტროლი, შესაბამისი კადრების მომზადება-გადამზადების პოლიტიკის განსაზღვრა;

ელექტრონული ბიბლიოთეკის გაფართოება და შემოთავაზებული სერვისების გამრავალფეროვნება;

ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება

ქვეყანაში ჰერალდიკის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის წარმართვა;

თვითმმართველი ქალაქებისა და მუნიციპალიტეტების სიმბოლიკის (დროშა, გერბი) შექმნის, მიღების, დამტკიცებისა და გამოყენების წესების სწავლება-სემინარის მომზადება და ჩატარება;

თვითმმართველი ქალაქებისა და მუნიციპალიტეტების სიმბოლიკის გამოფენის მომზადება და ჩატარება;

საზღვარგარეთ უძველესი ბიბლიოთეკებსა და საცავებში, საქართველოსთან დაკავშირებული ისტორიული და ჰერალდიკური მასალების მოძიება.

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი

ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის შემუშავება და იმპლემენტაციის პროცესის გაუმჯობესება. ამ მიზნით „ეროვნული უსაფრთხოების მიმოხილვის“ უწყებათაშორისი პროცესის კოორდინაცია, რომლის ფარგლებშიც გაგრძელდება როგორც საგარეო და საშინაო საფრთხეების განსაზღვრა და ეროვნულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული კონცეპტუალური და სტრატეგიული დოკუმენტების პაკეტის შექმნა, ისე ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვა და იმპლემენტაციის პროცესის მონიტორინგი.

არსებულ კონცეპტუალურ და სტრატეგიულ დოკუმენტებს დაფუძნებული, ეროვნული უსაფრთხოების სტრატეგიის მომზადება.

საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარების და „ეროვნული უსაფრთხოების მიმოხილვის“ პროცესში ჩართული სახელმწიფო უწყებების წარმომადგენლების პროფესიული გადამზადების ხელშეწყობის თვალსაზრისით.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და სარგებლობს საზოგადოების მაღალი ნდობით;

უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორთა პროფესიული ცნობიერების ამაღლება აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით;

გარე აუდიტის შესაძლებლობების, საკანონმდებლო მანდატისა და გაცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი;

სახელმწიფო სახსრების, სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების მიზნობრიობის დაცვის და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;

კომპეტენციის ფარგლებში საჯარო ფინანსების მართვის გაუმჯობესებაში ხელშეწყობა.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

რეფერენდუმის/პლებისციტის გამართვა, საჯარო ხელისუფლების წარმომადგენლობითი ორგანოების წევრთა და საჯარო ხელისუფლების თანამდებობის პირთა ასარჩევად საყოველთაო არჩევნების ჩატარების უზრუნველყოფა;

არჩევნების და რეფერენდუმის/პლებისციტის მონაწილეთა მიერ თავიანთი კანონიერი უფლებების დაუბრკოლებლად განხორციელების უზრუნველყოფა;

არჩევნების პროცესთან დაკავშირებული სამოქალაქო აქტივობების მხარდაჭერა და ამომრჩეველთა სამოქალაქო და საარჩევნო კულტურის ამაღლება;

ამომრჩეველთა ინფორმირების ინსტრუმენტების შექმნა, პროფესიული ეთიკის ელემენტების გაძლიერება, სავალდებულო ტრენინგების, სერტიფიცირების, დისტანციური და ელექტრონული სწავლების მეთოდების დანერგვა;

ეფექტიანი საკომუნიკაციო არხების განვითარება, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა, მედიის, სოციალური ქსელების და პირდაპირი კავშირების გამოყენება;

საარჩევნო პროცესის დაგეგმვა, არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

საქართველოს პრეზიდენტის მორიგი და საქართველოს პარლამენტის შუალედური არჩევნების ჩატარების უზრუნველყოფა საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად;

არჩევნების ფინანსური და ტექნიკური უზრუნველყოფა, სარეკლამო კამპანიის წარმართვა.

საარჩევნო სისტემების განვითარება და სისტემისათვის მოხელეთა მომზადება-გადამზადება

საარჩევნო პროცესებისა და რეფორმების ხელშეწყობა; არჩევნების მონიტორინგი;

დაინტერესებულ პირთა და მოხელეთა სწავლება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა.

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან იმ პარტიების დაფინანსება, რომლებმაც უკანასკნელ საპარლამენტო არჩევნებში გადალახეს 4% ბარიერი, ან უკანასკნელ ადგილობრივი თვითმმართველობის საერთო არჩევნებში – 3%-იანი ბარიერი;

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად პოლიტიკურ პარტიებსა და არასამთავრობო ორგანიზაციებზე თანაბრად განაწილების (50-50%) და პარტიებისთვის გამოყოფილი თანხების განაწილების უზრუნველყოფა მათ მიერ მისაღები საბაზო დაფინანსების პროპორციულად;

არასამთავრობო ორგანიზაციებზე გრანტების გაცემის უზრუნველყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიების საარჩევნო კამპანიის ფინანსური მხარდაჭერა.

არასამთავრობო ორგანიზაციებზე გრანტების გაცემის უზრუნველყოფა.

სასამართლო სისტემა

სასამართლოს დამოუკიდებლობის და ობიექტურობის უზრუნველსაყოფად, სასამართლოს საქმიანობის ეფექტურობის ამაღლებისა და საქმეთა განხილვის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ხელშეწყობით გაგრძელდება რაიონული (საქალაქო) სასამართლოების გაერთიანება და გამსხვილება, სადაც მაღალკვალიფიციური სამოსამართლო კორპუსის პირობებში, შესაძლებელი გახდება საქმეთა განხილვის სპეციალიზაციის დამკვიდრება. ამასთან, გაერთიანებულ სასამართლოებში დანიშნული მაგისტრატი მოსამართლეები უზრუნველყოფენ მცირე მნიშვნელობის საქმეთა სწრაფად და ეფექტურად გადაწყვეტას;

სასამართლო სისტემის მთელი ქვეყნის მასშტაბით გამართული ფუნქციონირებისათვის სასამართლო სისტემაში დაინერგება ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა და გაგრძელდება მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება. შესაბამისად განხორციელდება

საკვალიფიკაციო გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება მოხდება იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ, ხოლო კვალიფიციური სამოსამართლო კორპუსის განვითარებისათვის დაინერგება სასამართლოს აპარატის მოხელეთა შეფასების სისტემა;

სასამართლოს დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად მომზადდება საფუძველი მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნისათვის და განისაზღვრება მოსამართლეთა დაწინაურების კრიტერიუმები;

საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა და აპარატის თანამშრომელთა სოციალური დაცვის გარანტიების გაუმჯობესებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების გატარება, დატვირთულობის, განსახილველ საქმეთა სირთულის და სხვა განსაკუთრებულ შემთხვევაში საერთო სასამართლოების მოსამართლეებისათვის დანამატების დაწესება. მათი სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაზღვევა;

საზოგადოებისათვის სასამართლო რეფორმის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება. მართლმსაჯულების განხორციელებაში საზოგადოების მეტად ჩართულობის უზრუნველსაყოფად საგაზეთო პუბლიკაციების და სარეკლამო შინაარსის კლიპების მომზადება;

საქართველოს უზენაესი სასამართლო საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მართლმსაჯულების განხორციელების უმაღლესი და საბოლოო ინსტანციის საკასაციო სასამართლოა. ის დადგენილი საპროცესო ფორმით ზედამხედველობს მართლმსაჯულების განხორციელებას საქართველოს საერთო სასამართლოებში და საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს;

გაგრძელდება საკონსტიტუციო სასამართლოს საქმიანობის გამჭვირვალობის და საჯაროობის პროცესი. სასამართლოს აპარატის საქმიანობის სრულყოფის მიზნით დაგეგმილია მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების გატარება.

სასამართლო სისტემის რეფორმის ფარგლებში უზრუნველყოფილი იქნება პოლიტიკური ხელისუფლების ზემოქმედებისაგან თავისუფალ სასამართლო, დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელ მართლმსაჯულება და ქმედითი საკონსტიტუციო კონტროლი.

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ნატო-სა და ევროკავშირში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნის მიზნით დაგეგმილია ნატო-სთან საქართველოს თანამშრომლობის გაღრმავება და წლიური ეროვნული პროგრამით გათვალისწინებული რეფორმების განხორციელება, ნატო-ში ინტეგრაციის დინამიკის შენარჩუნების უზრუნველყოფა და ალიანსთან შედეგზე ორიენტირებული პოლიტიკური დიალოგის წარმოება საბოლოო გაწევრიანების მიზნით;

ევროპული სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის (ENP AP) წარმატებული განხორციელება;

„ევროკავშირის აღმოსავლეთ სამეზობლოსთან პარტნიორობის“ (Eastern Partnership) ფორმატში და „პარტნიორობა მობილურობისათვის“ (Mobility Partnership) ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარება;

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების შესახებ, რომელიც შეიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებას (DCFTA), მოლაპარაკებების დასრულება და მისი განხორციელება;

საქართველო-ევროკავშირის შორის სავიზო რეჟიმის გამარტივებისა და რეადმისიის ხელშეკრულების ეფექტიანი განხორციელება;

ევროკავშირის დახმარების პროგრამებისა და ინსტრუმენტების სრულფასოვანი და მასშტაბური ამოქმედების ხელშეწყობა.

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

სამშობლოდან სხვადასხვა მიზეზთა გამო გასული მოსახლეობის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში, შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობით მათთვის კონკრეტული პროექტების შეთავაზება და პოპულარიზაცია;

ყოველწლიურად საქართველოში დიასპორის დღის აღნიშვნა და ამ დღისადმი მიძღვნილ კულტურულ ღონისძიებებში ქართული დიასპორის წარმომადგენელთა ჩართვა;

საზღვარგარეთ ქართული სახლების არეალის გაფართოება;

ბიზნესფორუმების ჩატარება საქართველოში და საზღვარგარეთ, ქართული კომპანიების დიასპორულ ორგანიზაციებთან დაკავშირება, საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენებისთვის საინვესტიციო პროექტების შეთავაზება და ქართული დიასპორის კავშირების გამოყენება საქართველოში უცხოური ინვესტიციების მოსაზიდად.

რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის შემწყნარებლობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ეროვნული კონცეფციისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელების ხელშეწყობა, გამყოფი ხაზით დაშორიშორებულ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენა, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის საქართველოს სამართლებრივ და სახელმწიფოებრივ სივრცეში მოქცევა, რეინტეგრაციის მიზნით ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელება.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

მაკროეკონომიკური პროგნოზირების სრულყოფის შედეგად შესაძლებელ იქნა საშუალოვადიანი დაგეგმვა ისე, რომ ერთის მხრივ განხორციელდა სახელმწიფო პრიორიტეტების დაფინანსება და მეორეს მხრივ შენარჩუნდა ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილურობა;

გრძელვადიანი სტაბილურობის უზრუნველყოფის მიზნით საშუალოვადიან პერიოდში დაგეგმილია საბიუჯეტო დეფიციტის ეტაპობრივი შემცირება;

გაგრძელდება მოლაპარაკებები დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, რათა შესაძლებელი იყოს სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად დამატებითი რესურსების მოზიდვა ქვეყნისთვის მაქსიმალურად ხელსაყრელი პირობებით;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად გაგრძელდება სახელმწიფო საგარეო ვალის კონტროლი. აუცილებელია საგარეო სახელმწიფო ვალის პორტფელმა შეინარჩუნოს ხელსაყრელი ფინანსური პარამეტრები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის მდგრადობას როგორც საშუალოვადიან, ასევე გრძელვადიან პერიოდშიც;

საქართველოს ეროვნულ ბანკთან კონსულტაციების გათვალისწინებით გაგრძელდება სხვადასხვა ვადის მქონე სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვება, რაც ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას;

საბიუჯეტო სისტემის ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით განხორციელდება სახელმწიფო ხაზინის ანგარიშებზე ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზების შედგენა და მართვა;

განხორციელდება სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების ზუსტი და ოპერატიული აღრიცხვა. გაგრძელდება სახელმწიფო ბიუჯეტის ოპერატიული, ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარიშების მომზადება, დაიხვეწება ბიუჯეტის ანგარიშგების ფორმები.

გაგრძელდება რეფორმები საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვის და აღსრულების შემდგომი განვითარების მიზნით. განხორციელდება პროგრამული ბიუჯეტის სრულად დანერგვა როგორც ცენტრალური ხელისუფლების, ასევე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების საბიუჯეტო პროცესშიც;

მუდმივად განხორციელდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ბაზის განახლება;

გაგრძელდება საჯარო სექტორში ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების საერთო მეთოდოლოგიის შემუშავება, ასევე, საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების ეტაპობრივი დანერგვა;

გაუმჯობესდება ბიუჯეტის დაგეგმვისა და შესრულების ელექტრონული პროგრამა, მოხდება სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის შემუშავება და დანერგვა;

სხვადასხვა ქვეყნებთან გაგრძელდება მოლაპარაკებები ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების ხელშეკრულებების გაფორმების მიზნით.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

გაგრძელდება საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა და პროცედურების დახვეწა, გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით ელექტრონული მომსახურების განვითარება, საგადასახადო პოლიტიკაში დაგეგმილი რეფორმების შესახებ საზოგადოებისა და გადამხდელთა სისტემატური ინფორმირება;

გაგრძელდება საგადასახადო სერვის-ცენტრების და საბაჟო-გამშვები პუნქტების მოდერნიზაცია, რაც ხელს შეუწყობს გადამხდელთა მომსახურების ეფექტურობის გაზრდას;

დაგეგმილია ალტერნატიული საგადასახადო აუდიტის უფრო ფართოდ დანერგვა.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის და კორუფციულ გარიგებათა პრევენცია, აღკვეთა და გამოვლენა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის საქმიანობის უსაფრთხოების და სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების პროცესში თანამშრომლების მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისაგან დაცვის უზრუნველყოფა, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მოთხოვნებიდან გამომდინარე გამოძიების პროცესში თანამედროვე სისტემებისა და სისხლის სამართლის საქმისწარმოების პროგრამის დანერგვა.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფის მიზნით საჭირო კონსოლიდირებული და ინტეგრირებული საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, მისი საიმედო და ეფექტური მუშაობის და განვითარების უზრუნველყოფა;

დაგეგმილია საბიუჯეტო პროცესის შემდგომი განვითარებისა და სრულყოფის საინფორმაციო-ტექნოლოგიური, ასევე მხარჯავი დაწესებულებების ბიუჯეტის დაგეგმვის სისტემაში პროგრამული ბიუჯეტირების მხარდაჭერა;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირების მონაცემთა ბაზის მხარდაჭერა, ფინანსური საინფორმაციო პორტალის შექმნა, სისტემური და სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფის და მონაცემთა ბაზების ლიცენზიების შესყიდვა, საინფორმაციო სისტემების ქვეყნის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სივრცეში ინტეგრაცია.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

სამინისტროს სისტემაში პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება, თანამდებობრივი ტრენინგების სისტემის დანერგვა და კარიერის განვითარებაზე მიმართული სასწავლო პროგრამების, სხვა სახის სასწავლო პროექტების განხორციელება. სისტემაში პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით მსოფლიოს წამყვან სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად ერთობლივი სასერთიფიკაციო და ტრენინგ-პროგრამების შემუშავება-განხორციელება;

სამინისტროს სისტემაში ახალი, კვალიფიციური კადრების მოზიდვისა და დასაქმების ხელშეწყობა.

სისტემაში ახალი კადრების დასაქმების აქტიური მექანიზმის ჩამოყალიბება - აკადემიის პერსონალური მრჩევლის პროექტის განვითარების გზით. სამინისტროს სისტემაში სტაჟიორების პროგრამების განვითარება;

სახელმწიფოს მიერ კერძო სექტორის განვითარებაზე, ასევე სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესებაზე მიმართული რეფორმების აქტიური მხარდაჭერა სხვადასხვა სახის სასწავლო - შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების, კონსულტირების აქტიური მექანიზმების - ბიზნეს საკონსულტაციო სახლის ჩამოყალიბების გზით;

სერთიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება - სახელმწიფო და კერძო სექტორში პროფესიული განვითარების სისტემის ეფექტურობის უზრუნველყოფის და პროფესული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური პოლიტიკა და სახელმწიფო ქონების მართვა

ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების უზრუნველყოფა ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

მიზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შექმნა, რომელიც წარმოადგენს ინვესტიციების მოზიდვის საფუძველს და ქმნის ახალ სამუშაო ადგილებს;

საერთაშორისო სატრანზიტო დერეფნების ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობა, სატრანზიტო გადაზიდვების განვითარების ხელშეწყობის პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

ქვეყანაში საინფორმაციო საზოგადოების მშენებლობის ხელშეწყობი ინფოკომუნიკაციებისა და საფოსტო კავშირის სფეროს განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სამშენებლო სექტორის ლიბერალიზაცია სამშენებლო სფეროს შემდგომი განვითარების მიზნით;

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობის შემდგომი განვითარება და სავაჭრო სტრუქტურის გაუმჯობესება, ასევე არსებული სავაჭრო ურთიერთობების განმტკიცება და ურთიერთობების დამყარება ახალ სავაჭრო პარტნიორებთან; ექსპორტის ხელშეწყობა;

სახელმწიფო ქონების მოვლა-შენახვა და მათი ეტაპობრივი პრივატიზება.

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

ტექნიკურ სფეროში კანონმდებლობის სრულყოფა და არსებული მარეგულირებელი ნორმების დაახლოება ევროპის განვითარებული ქვეყნების შესაბამის კანონმდებლობასთან;

ევროპის განვითარებულ ქვეყნებში არსებული პრაქტიკის გათვალისწინებით დამოუკიდებელი ზედამხედველობის ორგანოების, აკრედიტირებული ინსპექციების, ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე ზედამხედველობის გაუმჯობესება;

არსებული ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებული მოთხოვნების დარღვევის შემთხვევაში შესაბამისი სანქციების მეთოდებისა და სანქციების ოდენობების ოპტიმიზაცია და სრულყოფა.

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და მისი ინტეგრაცია მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის საერთაშორისო და რეგიონალურ ორგანიზაციებში;

საერთაშორისო დონეზე აღიარების მიღწევა;

ქვეყნისათვის პრიორიტეტული სფეროების ეტალონური ლაბორატორიებით აღჭურვა, აგრეთვე არსებული ტექნიკური აღჭურვის მოდერნიზება;

სტანდარტების მონაცემთა ბაზის განახლება და მომსახურების ელექტრონული საშუალებების დანერგვა.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

უცხოურ ბაზრებზე ტექნიკური ბარიერების დაძლევისა და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით, აკრედიტაციის სისტემის განვითარება და მისი საერთაშორისოდ აღიარებულ ნორმებთან ეტაპობრივი დაახლოება;

სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო-აკრედიტაციის ცენტრის აკრედიტაციის რეგიონულ და საერთაშორისო ორგანიზაციებში EA(European Cooperation for Accreditation), ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation), IAF (International Accreditation Forum) ინტეგრაცია და საქართველო ევროკავშირის შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეწყობის (DC FTA) გაფორმების წინაპირობის შესრულება.

ტურისტების განვითარების ხელშეწყობა

ტურისტული ინდუსტრიის განვითარების ხელშეწყობა და ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია;

შიდა და საერთაშორისო ბაზრებზე ქვეყნის ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაცია;

ტურიზმის სფეროში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების მიზნით სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება;

მიზნობრივ ბაზარზე პირდაპირი სარეკლამო კამპანიების წარმოება, სარეკლამო-საინფორმაციო პროდუქციის, პრომო მასალების მომზადება და გავრცელება, პრეს და ინფო-ტურების ორგანიზება, საერთაშორისო ბაზრობა-გამოფენებში მონაწილეობის მიღება, ვებ-გვერდის განახლება და ოპტიმიზაცია;

ტურისტული ინფრასტრუქტურის ერთეულების შექმნა და მათი ოპერირება, საინფორმაციო-საინტერპრეტაციო დაფების დამზადება და რეგიონებში განთავსება;

სტატისტიკური კვლევების ჩატარება, მსოფლიოში ტურიზმის სფეროში არსებული სტანდარტების დანერგვა და უცხოურ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთთანამშრომლობის გაღრმავება; ტურისტების მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით საერთაშორისო სტანდარტის პროგრამებით, შესაბამისი ტექნიკური ბაზითა და თანამედროვე სპეციალიზირებული ბიბლიოთეკით ტურიზმის სექტორში მოღვაწე პირთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში საჰაერო ხომალდების აფრენა-დაფრენისათვის საჭირო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა კომპეტენციის ფარგლებში;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

აშშ-ს სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში

ზემო სვანეთში ტურიზმის განვითარებისა და მესტიის სათხილამურო კურორტად ჩამოყალიბების მიზნით თანამედროვე სათხილამურო ინფრასტრუქტურის მოწყობა

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების მონიტორინგი;

საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის კოორდინაცია.

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, საქართველომ შეიძინა ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი მნიშვნელოვანი სატრანსპორტო დერეფნის სტატუსი. ვინაიდან სატვირთო გადაზიდვების საკმაოდ დიდი ნაწილი ავტოტრანსპორტზე მოდის, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებას საავტომობილო გზები წარმოადგენს. საავტომობილო გადაზიდვებზე გაზრდილმა მოთხოვნამ განაპირობა არსებული გზების რეკონსტრუქციის, არსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზება და ზოგ შემთხვევაში უსაფრთხო, ცენტრალური ქალაქების გვერდის ავლით, ახალი საგზაო მონაკვეთების მშენებლობის აუცილებლობა, რითაც გარკვეული ტერიტორიები გამოთავისუფლდება. აღნიშნული კი ტურიზმის განვითარების და ახალი ტურისტული ობიექტების მშენებლობის საფუძველი იქნება.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელება;

ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების პროექტირება, აღდგენა-რეაბილიტაცია. ასევე, ხიდების, გვირაბების მშენებლობა, არსებული გზების გაგანიერება-მოდერნიზება, ნაპირდაცვითი სამუშაოების წარმოება.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის და ორგანიზაციების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყალი 24 საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;

მუნიციპალიტეტებში წყალსადენის სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ტურიზმის სექტორის განვითარებას.

იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა

იძულებით გადაადგილებული პირების სოციალური დაცვის, მათი ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნის და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება დევნილი მოსახლეობის სახცოვრებელი სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კომპაქტურ დასახლებებში ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა;

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და კონტროლი;

სისხლის სამართლის რეფორმის ტექნიკური მხარდაჭერა სისხლის სამართლის რეფორმის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმების შესაბამისად;

სისხლის სამართლის რეფორმაში ჩართულ უწყებებს, საერთაშორისო და ადგილობრივ ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავება და მიმდინარე რეფორმის მონიტორინგი;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის გადახედვა და ახალი კოდექსის პროექტის შემუშავება. აგრეთვე, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის კომენტარების (განმარტებების) მომზადება. აღნიშნულ პროცესში უზრუნველყოფილი იქნება როგორც სამართლის პრაქტიკოსების (ადვოკატები, პროკურორები, მოსამართლეები), აგრეთვე სამოქალაქო საზოგადოების (იურიდიული ფაკულტეტის პროფესორები, სტუდენტები, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და დაინტერესებული ინტერნეტ-მომხმარებლები) ჩართულობა;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამის გაფართოვება და მასში სტატისტიკურ-ანალიტიკური მოდულის დამატება. აღნიშნული მოდულის მეშვეობით შეიქმნება მონაცემთა ამომწურავი ბაზა და მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება სტატისტიკური მონაცემების დამუშავების ხარისხი;

არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციის ეროვნული სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შემუშავება, დამტკიცება და იმპლემენტაცია;

არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციის ღონისძიებების და არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლების - განრიდების პროგრამის გავრცელება ქვეყნის მასშტაბით.

გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა

პროკურატურის ეფექტიანობის, გამჭვირვალობისა და საზოგადოებისადმი ანგარიშვალდებულების ზრდა და დანაშაულის პრევენცია;

გაფართოვდება მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორების მომსახურება, მათ მიეწოდებათ დეტალური ინფორმაცია სისხლის სამართლის საქმის მსვლელობის შესახებ და შესაბამისად, გამარტივდება სამართალდამცავ ორგანოებთან მათი ურთიერთობა;

გატარდება ღონისძიებები, რომელიც გულისხმობს პროკურატურის უფლებამოსილების შეზღუდვას. გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის ეტაპზე ბრალდებულისა და დაზარალებულის უფლებების დაცვის მიზნით. პროკურატურის ფუნქცია იქნება საზოგადოების დაცვა დანაშაულისაგან, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე დაზარალებულის კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამოძიებო ორგანოთა მართლზომიერი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

საზოგადოებასა და პროკურატურას შორის კომუნიკაციის გამარტივებისა და გაუმჯობესების მიზნით პროკურატურის ახალი ვებ-გვერდის ამოქმედება, რომელიც მოქალაქეებს საშუალებას მისცემს ონლაინ რეჟიმში მიაწოდონ შესაბამის რაიონულ პროკურატურას დანაშაულის ფაქტის შესახებ ინფორმაცია და/ან ფოტომასალა;

საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის მექანიზმის გაფართოვება, მისი წარმატებით და შეუფერხებლად განხორციელების ხელშეწყობის ღონისძიებები.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

მოქალაქეთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით განხორციელდება პროგრამული უზრუნველყოფის პარამეტრების განახლება და დახვეწა;

საარქივო ფონდის ციფრული ასლების შექმნისათვის საჭირო ტექნიკის შეძენა, დამონტაჟება და პროგრამული უზრუნველყოფა;

საცავებში არსებული დოკუმენტების შენახვის პირობების გაუმჯობესების მიზნით თანამედროვე კლიმატ-კონტროლის სისტემის შეძენა და დამონტაჟება;

ელექტრონული დოკუმენტების არქივის შექმნა, რომლის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნება სახელმწიფო ორგანიზაციების, ფიზიკური და იურიდიული პირების დროული საინფორმაციო მომსახურება.

იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადაზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება

იუსტიციის სასწავლო ცენტრი ტრეინინგ-საჭიროებათა ანალიზის საფუძველზე განახორციელებს ტრეინინგების დაგეგმვას და ორგანიზებას როგორც იუსტიციის სამინისტროს სისტემის, აგრეთვე სხვა მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

გეოგრაფიულად განაწილებული სხვადასხვა საინფორმაციო სისტემის გაერთიანება ერთ სისტემაში და ყველა ელექტრონული სერვისის მიწოდება „ერთი ფანჯრის“ პრინციპით;

სხვადასხვა სახის ელექტრონული სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა „მოქალაქის პორტალის“ მეშვეობით და ერთიანი სავაჭრო ქსელის სისტემის ამოქმედება;

ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, რომელიც უკავშირდება საჯარო, სამსახურებრივი, საიდუმლო და სხვა სახის ინფორმაციის გამიჯვნას და გამორიცხავს მონაცემებზე არასანქცირებულ წვდომას;

ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრის შექმნა, რომლის მიზანია საჯარო სექტორში ინფორმაციის გაცვლა და თავსებადობა ფინანსური რესურსების ეფექტიანი გამოყენების საფუძველზე.

ინფორმაციულ უსაფრთხოების პირველ ეტაპზე განხორციელებს საკანონმდებლო ინიციატივების მომზადებას, ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის და სტანდარტების ჩამოყალიბებას, ხოლო შემდგომ ეტაპზე დაგეგმილია მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს ფარგლებში შექმნილ ინციდენტებზე სწრაფი რეაგირების ჯგუფის საერთაშორისო ორგანიზაციებში გაწევრიანება, რომლის საფუძველზეც იგი მიიღებს როგორც საკონსულტაციო მომსახურებას, აგრეთვე, საჭიროების შემთხვევაში ინციდენტებზე რეაგირებისას უშუალო დახმარებასაც.

იუსტიციის სახლების ფარგლებში მომსახურებათა ეფექტიანი განხორციელება და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სისტემის გამართული ფუნქციონირებისთვის, დღის წესრიგში დგას მომსახურების მიწოდების შემდგომი განვითარება და გაუმჯობესება, რისთვისაც დაგეგმილია იუსტიციის სახლების ფარგლებში სხვადასხვა სტრუქტურების მომსახურებების ინტეგრაცია, მომხმარებლების მოთხოვნილებების გათვალისწინებით, სერვისების ერთიანობის (სერვის-პაკეტები) შეთავაზება, სერვისების ხარისხისა და მიწოდების არხების (ახალი ფილიალები) განვითარება და არსებული პრაქტიკის გაზიარება დაინტერესებული ქვეყნებისთვის.

მისამართების ინვენტარიზაცია, ნუმერაციის მოწესრიგება, სამისამართო სისტემის ფორმირება და განვითარება, მონაცემთა ბაზის დაკავშირება ელექტრონულ რუკებთან;

მოქალაქეთა ვინაობის დადგენა, რეგისტრაცია, დოკუმენტების ლეგალიზაცია და აპოსტილით დამოწმება, პასპორტების და პირადობების გაცემა, სამოქალაქო აქტების რეგისტრაცია, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად სააღსრულებო საქმიანობის წარმოება და ა.შ.

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება

პროგრამის განხორციელებისას სსიპ – „სმართ ლოჯიკში“ დაინერგება მენეჯერული პროცესები, რაც მას სხვადასხვა სახელმწიფო უწყების ერთდროულად მომსახურების საშუალებას მისცემს. მომსახურებაში იგულისხმება IT სერვისების სრული სპექტრი: ქსელური უზრუნველყოფა, ელექტრონული ფოსტის სერვისი, ონლაინკომუნიკაციის საშუალებები, ტელე და ვიდეოკონფერენციები, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარება, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტისგან, პროგრამისა და ვირუსისგან დაცვა, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT მხარდაჭერის სატელეფონო ცენტრის შექმნა და ინციდენტების მართვა, ციფრული სატელეფონო სერვისი და სხვა.

დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები

პროგრამის მიზნებია დანაშაულის პრევენცია და კანონთან კონფლიქტში მყოფი პირების რეაბილიტაცია და რესოციალიზაცია, რისთვისაც განხორციელდება დანაშაულის პირველად პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებები, ასევე რისკ ჯგუფებთან მუშაობა, დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რეფერალის სისტემის შემუშავება და შესაბამისი დახმარების აღმოჩენა.

საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრო

პენიტენციალური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

საერთაშორისო სტანდარტების პენიტენციალური სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

სამინისტროს ურთიერთობების კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებთან და ორგანიზაციებთან, თანამშრომლობის ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების გაფორმება, მონაწილეობის მიღება სტრატეგიულ-კონცეპტუალური დოკუმენტის შემუშავებაში;

პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში სამედიცინო საქმიანობის ორგანიზება, რეგულირება და კონტროლი.

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა

პატიმრების საცხოვრებელი პირობების გასაუმჯობესებლად და პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებათა გადატვირთულობის შესამცირებლად გასატარებელი ღონისძიებები განაპირობებს ახალი დაწესებულებების აშენებას, არსებულ დაწესებულებებში სარეკონსტრუქციო-სარემონტო სამუშაოების ჩატარებას, მანქანა-დანადგარებითა და ინვენტარ-მოწყობილობებით აღჭურვას, საყოფაცხოვრებო ინვენტარის შესყიდვას;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე შესაბამისი საჭიროების მქონე პირთა უფასო იურიდიული სერვისებით უზრუნველყოფა.

პენიტენციური სისტემისათვის კვალიფიციური კადრების მომზადება

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სასწავლო ცენტრის ინფრასტრუქტურის განახლება და თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა.

სისტემის თანამშრომელთა მუდმივად გადამზადების გზით მათი მაღალი კვალიფიკაციის უზრუნველყოფა სხვადასხვა სპეციალიზირებული პროგრამებით მათ შორის თეორიული და პრაქტიკული მეცადინეობები და ფსიქო-სარეაბილიტაციო კურსები, რაც ხელს შეუწყობს თანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პროფესიული უნარ-ჩვევების გამომუშავებასა და განმტკიცებას.

ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში

პენიტენციური სისტემის სამედიცინო დაწესებულებები და პირველადი ჯანდაცვის პუნქტები აღიჭურვება თანამედროვე სამედიცინო ტექნოლოგიებით, გაუმჯობესდება მათი მომარაგება მედიკამენტებით, გაიზრდება სტაციონარული მომსახურეობის არეალი, გაიზრდება სისტემის მედ-პერსონალის რაოდენობა;

უზრუნველყოფილი იქნება სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი განათლების პროცესი, პირველადი ჯანდაცვის პუნქტების ფუნქციონირების მონიტორინგი და ხარისხის კონტროლი.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საერთაშორისო არენაზე ქვეყნის ინტერესების გატარება, საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტებისა და დასახული ამოცანების შესრულება;

საერთაშორისო თანამეგობრობის დახმარებით საქართველოს დეოკუპაციისა და ოკუპანტი სახელმწიფოს მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პატივისცემის უზრუნველყოფა, ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება;

რუსეთზე საერთაშორისო თანამეგობრობის ზეწოლის გაძლიერების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების გატარება, რათა მან სრულად შეასრულოს 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმება;

ევროკავშირთან საქართველოს პოლიტიკური და ეკონომიკური ინტეგრაციის გაძლიერება;

ნატო-ში გაწევრიანების პროცესის ხელშეწყობა;

ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიზნების მიმართ მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;

აშშ-თან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება და მისი როლის გაძლიერება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მხარდაჭერის პროცესში;

ლათინური ამერიკის, კარიბის ზღვის აუზის, აზიის, აფრიკის და ოკეანეთის სახელმწიფოებთან ორმხრივი ურთიერთობების განვითარება;

სუამისა და ბისეკის ფორმატში რეგიონული და რეგიონთაშორისი თანამშრომლობის გაძლიერება და კონკრეტული პროექტების განხორციელება;

ქართული პროდუქციისთვის ახალი ბაზრების მოპოვება, ქვეყნის ეკონომიკაში ინვესტიციების მოზიდვა;

უცხოეთში მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა, მათთვის შეღავათანი პირობების შექმნა და სოციალური უსაფრთხოების დონის ამაღლება;

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

ტრენინგების, სემინარების, სამუშაო შეხვედრების, უწყებათაშორის კონფერენციებისა და სხვა ღონისძიებების ორგანიზება;

სასწავლო ცენტრის მსმენელთა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთათვის ბიბლიოთეკის შექმნა;

თანამშრომლობა სხვა სახელმწიფო უწყებებთან, საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების მიზნით;

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა შერჩევის, შეფასების, მოტივაციისა და ადამიანური რესურსების ეფექტიან მართვასთან დაკავშირებული სხვა სისტემების შემუშავებისა და დანერგვის პროცესში მონაწილეობა;

საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში სასწავლო კურსების ჩატარება განათლების პოპულარიზაციისა და განვითარების ხელშეწყობისთვის.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფების საბრძოლო მზადყოფნის შენარჩუნებისა და ამაღლების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პირობაა საქართველოს შეიარაღებული ძალების უფრო მოქნილ და მობილურ თავდაცვის ძალებად გარდაქმნა. კრიზისების მართვისა და ტერიტორიული თავდაცვის შესაძლებლობების მხარდაჭერის მიზნით, მართვისა და

კონტროლის სისტემის შემდგომი გაუმჯობესება, საკომუნიკაციო და საინფორმაციო სისტემების მოდერნიზაცია და კიბერუსაფრთხოების შესაძლებლობების შემდგომი განვითარება, რეზერვის სისტემის განვითარება, რომელიც შეძლებს საომარი მოქმედებების შემთხვევაში ქვეყნის ტერიტორიისა და მოსახლეობის დაცვას, ხოლო ბუნებრივი და ტექნოგენური კატასტროფების დროს სამოქალაქო ხელისუფლების მხარდაჭერას;

არსებული რესურსებისა და თავდაცვის მოთხოვნების გათვალისწინებით, შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობების გაუმჯობესების მიზნით, შესაბამისი დოქტრინული ბაზის განვითარება;

სიმულაციის სისტემების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურის შექმნა და განვითარება. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ახალი სიმულაციური მოწყობილობის ინსტრუქტორთა მომზადების გაგრძელება. შეიარაღებული ძალებისათვის თანამედროვე სტანდარტების ინფრასტრუქტურის აღდგენა/მშენებლობა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება; ლოგისტიკური სისტემის ოპტიმიზაცია, მისი მოქნილობის, ეფექტიანობისა და ნატო-სთან თავსებადობის ამაღლება.

სამხედრო განათლების განვითარება

თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო და სამოქალაქო პერსონალის პროფესიონალიზმის ამაღლება. საწყისი და უმაღლესი სამხედრო განათლების სისტემის ჩამოყალიბება/განვითარება.

თავდაცვის სფეროში ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული პირებისათვის ეფექტური და ხელმისაწვდომი ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მომსახურების შეთავაზება.

თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

ინვესტიციების მოზიდვა, სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკური ცენტრი „დელტა-ს“ შესაძლებლობების შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით და ახალი სამხედრო აღჭურვილობისა და ტექნოლოგიების წარმოების ხელშეწყობა.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

ქვეყანაში საზოგადოებრივი წესრიგის, დანაშაულთა რაოდენობისა და მოქალაქეთა უსაფრთხოების არსებული დონის შენარჩუნებისა და შემდგომი გაუმჯობესებისთვის, ასევე საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცესა და საქართველოს იურისდიქციას დაქვემდებარებულ გემებსა და საფრენ საშუალებებზე კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთისათვის,

აგრეთვე საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოებისა და წესრიგის უზრუნველყოფისათვის სამინისტროს ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, არსებული ავტოპარკის მუდმივი განახლება, სამინისტროს სისტემის თანამედროვე აღჭურვილობითა და შესაბამისი ინვენტარით უზრუნველყოფა, ინოვაციური თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, საზოგადოების უფრო მეტად ინფორმირება სამინისტროში მიმდინარე რეფორმებთან და ზოგად საქმიანობასთან დაკავშირებით.

ნარკოტიკული საშუალებების, კონტრაბანდული საქონლის, იარაღის, ასაფეთქებელი ნივთიერებებისა და მასობრივი განადგურების საშუალებების იმპორტისა და ექსპორტის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა.

საერთაშორისო თანამშრომლობა მრავალმხრივ/ორმხრივ ფორმატში, მათ შორის ისეთი მნიშვნელოვანი მიმართულებით, როგორცაა ბრძოლა ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ.

პოლიციის საქმიანობისა და რეფორმების პროცესის მიმდინარეობის მაქსიმალური გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა, საჯარო ინფორმაციის დაუბრკოლებელი გაცემა, დროებითი მოთავსების იზოლაციების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა.

სხვა ქვეყნებისათვის პოლიციის რეფორმის განხორციელების გამოცდილების გაზიარება.

ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების ღონის ამღებება

საქართველოში მოქმედი დიპლომატიური მისიების და მათი ხელმძღვანელების რეზიდენციების, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების და ეროვნული საგანძურის ობიექტების დაცვა. ამასთან, დაცვის ღონისძიებების უკეთ გატარების მიზნით შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია, თანამედროვე დაცვითი ტექნოლოგიებითა და შესაბამისი ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა.

სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

ქვეყნის მასშტაბით სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის კადრების მომზადებისა და გადამზადების მიზნით შსს-ს სხვადასხვა დანაყოფის თანამშრომლების მოამზადება და გადამზადება იმ სამართლებრივ და პრაქტიკულ საკითხებში, რომლებიც მნიშვნელოვანია მათი საქმიანობის განსახორციელებლად. სამართალდამცავ ორგანოებში სისხლის სამართლის რეფორმის უკეთ იმპლემენტაციის მიზნით, აკადემიაში დაგეგმილი მთელი რიგი ტრენინგებისა და სემინარების ორგანიზება, რაც დაეხმარება ერთიანი პრაქტიკის ჩამოყალიბებას. ტესტირებებისა და გასაუბრებების მეთოდით შერჩეული მსმენელების მომზადება სამართალდამცველისათვის საჭირო სამართლებრივ და პრაქტიკულ საკითხებში, უცხო ენებში. სამართალდამცავ სტრუქტურებში მუშაობის მსურველ, ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლების მომზადება ქართულ ენაში. კვალიფიკაციის ამღებების ან დაწინაურების მიზნით, შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის თანამშრომლების გადამზადება, ასევე სხვა სახელმწიფო უწყებების თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება.

სასწავლო პროცესის უზრუნველსაყოფად აკადემიის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება.

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში სხვადასხვა ტრენინგებისა და შეხვედრების მოწყობა.

საარქივო ფონდების სავალალო მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით საარქივო მასალების დამუშავება, დიგიტალიზაცია და შემდგომ რესტავრაცია-აღდგენა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს მოსამსახურეთა დაჭრისა და დასახიჩრების შემთხვევაში თანამშრომელთა მკურნალობა და მათი ჯანმრთელობის რეაბილიტაცია, აგრეთვე მოსამსახურეთა, თადარიგში დათხოვნილ პირთა, მათი ოჯახის წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო უზრუნველყოფა, დისპანსერიზაცია, სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონალური მკურნალობა, ავადობის მიზეზების შესწავლა, პენსიონერთა და უნარშეზღუდულთა სამედიცინო შემოწმება

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

„საქართველოს სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებიდან გამომდინარე სახელმწიფო მარაგების შექმნა, შენახვა და მომსახურება, ასევე მისი აღრიცხვა, გაცემა, დაბრუნება, შეცვლა და განახლება.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა;

ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სრულყოფის უზრუნველყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან ჰარმონიზაცია, საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვა, მისი მუდმივი

გაუმჯობესება და ქართული საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციისა და საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაცია.

ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა ყველასთვის მთელი სიცოცხლის განმავლობაში, ინკლუზიური სწავლების გაფართოება;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ჩართვა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების იმ ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა, რომლებიც მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად განახორციელონ მათთვის დაკისრებული ფუნქცია-მოვალეობები;

მასწავლებელთა კვალიფიკაციის დონის ამაღლება და მათი ხელფასების ეტაპობრივი ზრდა.

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების და აკრედიტაციის სისტემების ჩამოყალიბება, რაც გულისხმობს სწავლების ხარისხის დადგენისა და შეფასების მეშვეობით ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესის დაგეგმვას და მართვას;

მრავალშვილიანი და სოციალურად დაუცველი ოჯახის მოსწავლეებისათვის, ასევე 2008 წლის აგვისტოს ომში დაღუპული მეომრების მოსწავლე შვილების სასკოლო სახელმძღვანელოების უფასოდ გაცემა;

ეთნიკურად არაქართველი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება;

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ძალადობის აღმოფხვრა და დისციპლინის გაუმჯობესება;

განხორციელება იმ მოსწავლეების ტრანსპორტირება სკოლაში, რომლებიც ცხოვრობენ იმ დასახლებულ პუნქტში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლა და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია.

პროფესიული განათლება

მოსახლეობის პროფესიულ-საგანმანათლებლო მოთხოვნების დაკმაყოფილება, პირის პროფესიული განვითარების, პროფესიული კარიერისა და სოციალური დაცვის ხელშეწყობა.

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა

უმაღლესი განათლების სფეროში მიმდინარე რეფორმების წარმატებული განხორციელება;

უმაღლესი საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და სამეცნიერო-სასწავლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის თანდათანობით ინტეგრაცია;

პირის ისეთი პროფესიული მოღვაწეობისათვის მომზადება, რომელიც მოითხოვს სამეცნიერო ცოდნისა და მეცნიერული მეთოდების გამოყენებას;

სტუდენტური ბარათის დანერგვა, რაც საშუალებას მისცემს სტუდენტებს შეღავათებით ისარგებლონ მუნიციპალურ ტრანსპორტში, სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ცენტრებში, კვების ობიექტებში, სავაჭრო ცენტრებსა და სხვადასხვა დაწესებულებებში;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სახელმწიფო გრანტით დაფინანსების გაორმაგება;

ყველა წარჩინებული სტუდენტის სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

წარმატებული სტუდენტების სწავლისა და ცხოვრების დაფინანსება მსოფლიოს საუკეთესო უნივერსიტეტებში;

განსაკუთრებით ნიჭიერი სტუდენტების ხელშეწყობა;

დაფინანსდებიან დოქტურანტურაში სწავლების გაგრძელების მსურველები.

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პერსონალის პროფესიული განვითარების მიზნით საერთაშორისო თანამშრომლობა და უცხოეთის შესაბამის საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან აკადემიური პერსონალის გაცვლა;

სხვადასხვა ტიპის გამოცდების ორგანიზება, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მატერიალური ბაზის რეაბილიტაცია და მათი აღჭურვა, თანამედროვე ტექნოლოგიების გავრცელება;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარებისთვის შეიქმნება ფონდი, რომელიც უზრუნველყოფს სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულებების დაფინანსებას;

გამოიკვეთება სამეცნიერო კვლევების პრიორიტეტული მიმართულებები და ამოქმედდება კვლევების ხელშეწყობის განსხვავებული ფორმები;

ხელი შეეწყობა სამეცნიერო საერთაშორისო თანამშრომლობას და ახალგაზრდა მეცნიერების წახალისებას.

საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა.

თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების უკეთ დამღვევის მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების უზრუნველყოფა

პერსონალური კომპიუტერებით („ნეთუქები“), ხოლო წარჩინებული ახალგაზრდების წახალისება სხვადასხვა კომპიუტერული ტექნიკით.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

ერთიანი სამუხეუმო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა;

კულტურის სფეროში განსაკუთრებით ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა შემოქმედთა მხარდაჭერა;

სხვადასხვა საინტერესო პროექტების დაფინანსება;

საზღვარგარეთ საქართველოს კულტურის ცენტრების შექმნის ხელშეწყობა, კულტურის დღეების, გაცვლითი გასტროლების, კონკურსების, ფესტივალებისა და გამოფენების ორგანიზება;

საქართველოს ტერიტორიაზე უცხოური კულტურის კერებისა და ფონდების შექმნა;

კულტურულ ღირებულებათა დაცვა, მათი შესწავლა და პოპულარიზაცია.

ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ

ქვეყნის პოპულარიზაციის და მისი პოზიტიური იმიჯის ჩამოყალიბების მიზნით ისეთი ღონისძიებების გატარება, რომლებიც გააღვივებენ ინტერესს საქართველოს მიმართ და დაუმკვიდრებენ მას სათანადო ადგილს ევროპული ცივილიზაციის ისტორიულ და მიმდინარე კონტექსტში;

სახელოვნებო ორგანიზაციებში კრეატიული აზროვნების დანერგვა-ხელშეწყობა, ქართული ხელოვნებისა და ლიტერატურის ტრადიციების დაცვა და განვითარება;

კლასიკური და თანამედროვე ხელოვნების პოპულარიზაციის მიზნით სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

საერთაშორისო ფორუმებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა და ანალოგიურ ღონისძიებათა საქართველოში მოწყობა;

ქვეყანაში ხელოვნების პოპულარიზაცია, საქართველოს სხვადასხვა ქალაქებში საერთაშორისო თეატრალური, მუსიკალური, სახვითი, კინო და საბალეტო ხელოვნების, წიგნის ფესტივალების, კონცერტებისა და გამოფენების მოწყობა-ხელშეწყობა;

შემოქმედებითი (მათ შორის ფოლკლორული) კოლექტივებისა და ინდივიდუალური შემსრულებლების სხვადასხვა ქვეყნებში გასამართ ფესტივალებში, კონკურსებსა და გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

რეგიონების თეატრების გასტროლების ხელშეწყობა, აგრეთვე მათი სადადგმო და ტექნიკური აღჭურვილობის ხარჯების დაფარვა.

სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა

სახელოვნებო განათლების ღონისძიებები ორიენტირებულია როგორც საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობაზე, ისე სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერაზე, მათ შორის სასწავლო-შემოქმედებითი კუთხით პერსპექტიულ მოსწავლეთა, სტუდენტთა და სამემსრულებლო სამაგისტრო პროგრამებზე სტუდენტების სწავლის ხელშეწყობაზე, კონკურენტუნარიან გარემოში აღზრდაზე, ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა მეცნიერთა შემოქმედებით მხარდაჭერაზე, საერთაშორისო კონკურსებსა და ფესტივალებში მონაწილეობის მხარდაჭერაზე, პედაგოგთა ხელშეწყობაზე, საბიბლიოთეკო ფონდებისა და კოლექციების დაცვა, შევსება-გამდიდრებაზე და სხვა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის, კულტურის უძრავი და მოძრავი ძეგლების კულტურულ ღირებულებათა აღრიცხვა;

საქართველოს მუზეუმებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური ხელშეწყობა და სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, დაცვა და პოპულარიზაცია. ინფრასტრუქტურის განვითარება, სარეაბილიტაციო-სარესტავრაციო ღონისძიებების განხორციელება;

სამუზეუმო კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;

UNESCO-ს ვალდებულებების შესრულება, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ არსებულ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მონიტორინგი, შესწავლა, შესაბამის სახელმწიფოებთან ერთად ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.

კულტურის სფეროს მდგრადობის უზრუნველყოფის და ფინანსური ძლიერების პროგრამა

კულტურის სფეროს მდგრადობის და ფინანსური გაძლიერების უზრუნველყოფა, კულტურის სფეროს მდგრადობის მიღწევა. სამინისტროსათვის რეკომენდაციების შემუშავება თანხების ხარჯვის ეფექტურობის ასამაღლებლად. კრიზისების მართვა. კომერციალიზაციის ხელშეწყობა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული მდგომარეობის გათვალისწინებით დევნილთა, ლტოლვილთა, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებელთა, რეპატრიანტთა მიგრაციული ნაკადების რეგულირება, მათი დროებითი ან მუდმივი განსახლების ორგანიზება, ადაპტაციისათვის და საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნა და სოციალური დაცვა;

დევნილი მოსახლეობის თვითკმარობის გაზრდა, სახელმწიფოზე მათი დამოკიდებულების შემცირება-აღმოფხვრა და უკიდურესად გაჭირვებული, დაუცველი დევნილების ერთიან სოციალურ პროგრამებში ინტეგრირება საერთო კრიტერიუმების საფუძველზე;

რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების სისტემატიზაცია, ანალიზი და განხილვა შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად;

არალეგარული მიგრაციის პრევენცია, დროებითი ლეგალური შრომითი მიგრაციის შესაძლებლობის გაზრდა;

რეადმისიის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციის უზრუნველყოფა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების მოთხოვნის მქონე დევნილების გამოკვეთა, აღნიშნული ქონების შემდგომი პრივატიზაციის პროცესის მოსამზადებლად;

ეკომიგრანტთა განსახლების ორგანიზება და ახალ საცხოვრებელ ადგილებზე მათი ადაპტაცია-ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ 2012-2014 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართის (შეძენა, აშენება, რეაბილიტაცია) კერძო საკუთრებაში გადაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, საკადასტრო-აზომვითი, შენობა-ნაგებობების შიდა აზომვითი ნახაზებისა და თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში მდებარე შენობების სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან დაკავშირებული საპროექტო, საექსპერტო, დეფექტური აქტებისა და ხარჯთა ნუსხების შედგენის მომსახურების შესყიდვა;

სავალალო მდგომარეობაში მყოფი დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და შემდგომში მათი რეაბილიტაცია, კომპაქტურად ჩასახლებულ ობიექტებში დევნილთა, ლტოლვილისა ან ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა რაოდენობის დაზუსტება და მათთვის საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურების ხარჯების (მათ შორის: ელექტროენერჯის, ბუნებრივი აირის, წყლის, ნარჩენების გატანის, ასენიზაციისა და დეზინფექცია-დერატიზაციის, ჩასახლების ობიექტებში მომსახურებისა და მიმდინარე შეკეთების სხვა ხარჯები) და ადმინისტრაციული ხარჯების (კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების მიხედვით ერთ დევნილზე, ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირზე თვეში - ქალაქ თბილისში 10.2 ლარით, ხოლო საქართველოს სხვა რეგიონებში - 5 ლარით) დაფინანსება;

საქართველოში იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის საცხოვრებელი, სოციალური და ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა ერთჯერადი ფულადი დახმარება, სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით;

ფართების დაქირავების მიზნით, დაზიანებულ ობიექტებში მცხოვრებ დევნილთა ოჯახების ყოველთვიური სოციალური დახმარება.

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

სახელმწიფოს უმნიშვნელოვანეს პრიორიტეტს წარმოადგენს მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და სოციალურ გარანტიებზე ზრუნვა. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი.

თანამედროვე ჯანდაცვის სისტემა ეფუძნება საზოგადოების სოციალურ კეთილდღეობაზე ზრუნვასა და ჯანმრთელობის დაცვის ფინანსურ და გეოგრაფიულ ხელმისაწვდომობას. აღნიშნული პროგრამის ძირითადი მიმართულებებია:

ა) სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეალიზაცია, რაც გულისხმობს სოციალური და ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების შემუშავებასა და განხორციელებას;

ბ) სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი სახელმწიფო (მ.შ. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, დახმარების დანიშვნა და გაცემის ორგანიზება;

გ) ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა შვილად/შვილობილად აყვანის, მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის კოორდინაცია, გასაშვილებელ ბავშვთა და შვილად აყვანის მსურველთა ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის წარმოება;

დ) სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი;

ე) საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველსაყოფად და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება, განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;

ვ) ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა;

ზ) საექიმო, საექთნო და ფარმაცევტული სპეციალობების ნუსხის განსაზღვრა;

თ) სამედიცინო მომსახურების წესების, პირობებისა და ნორმატივების შემუშავება და მათი შესრულების კონტროლი.

სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა

ქვეყანაში სიღარიბის უკიდურესი ფორმების აღმოფხვრა, სოციალური რისკების განეიტრალება და ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფა ხანდაზმული მოქალაქეებისათვის.

ეფექტიანი და ფინანსურად მდგრადი საპენსიო და სოციალური დახმარების სისტემის განვითარებით მოწყვლადი ჯგუფების საარსებოდ აუცილებელი ფულადი შემოსავლებით და სოციალური სერვისებით უზრუნველყოფა.

პრევენციული, სარეაბილიტაციო და ალტერნატიული მომსახურებითა და დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა, შესაბამისი საჭიროების მქონე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა და ოჯახურ მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, ძალადობის მსხვერპლ და მიუსაფარ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია.

ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პროგრამა

სახელმწიფოს მიერ განხორციელდება სხვადასხვა მეთოდით მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების მიწოდება. კერძოდ, ჯანმრთელობის დაზღვევით მოსარგებლე ბენეფიციართა არსებული წრე გაფართოვდება და ყველა მოქალაქე უზრუნველყოფილი იქნება სამედიცინო დაზღვევით.

განხორციელდება სხვადასხვა დაავადების მკურნალობის ხარჯების დაფინანსება/თანადაფინანსება, მათ შორის, გადამდები და არაგადამდები დაავადებების და სიცოცხლისთვის საშიშ და ძვირადღირებულ/აუცილებელ მედიკამენტებზე მოსახლეობისთვის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისა და ეფექტიანობის გაზრდის მეშვეობით.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

საქართველოში დღესდღეობით არ არსებობს თანამედროვე სტანდარტების პათოლოგიური ლაბორატორია. ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ პათოლოგიური ლაბორატორიის გარეშე შეუძლებელია

ბევრი დაავადების ზუსტი დიაგნოსტიკა და შედეგად, მკურნალობის ხარისხის უზრუნველყოფა. ადგილობრივად ამ სერვისის არარსებობის გამო საქართველოს მოსახლეობის ნაწილი საზღვარგარეთ არსებულ ლაბორატორიებს მიმართავს, ხოლო ნაწილისთვის ეს მომსახურება საერთოდ არ არის ხელმისაწვდომი. გარდა ამისა, შეზღუდულია საქართველოში ამ მიმართულებით სამედიცინო კადრების მომზადებისა და სამეცნიერო კვლევების წარმოების შესაძლებლობაც. პრობლემების აღმოსაფხვრელად, საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის 2011–2015 წლების სახელმწიფო სტრატეგია „ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა“ ითვალისწინებს ქვეყანაში პათოლოგიის დარგის ლაბორატორიული სიმძლავრეების შექმნას. პროგრამის ფარგლებში იგეგმება თანამედროვე სტანდარტების პათოლოგიური ლაბორატორიის მშენებლობა და აღჭურვა, რაც გააუმჯობესებს დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის გამოსავლის ხარისხს, ასევე უზრუნველყოფს შესაბამის სერვისებზე მოსახლეობისათვის ფინანსურ და გეოგრაფიულ ხელმისაწვდომობას.

პროგრამის ფარგლებში იგეგმება ასევე ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის შენობის რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქციის სამუშაოების თანადაფინანსება, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს არსებული სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებას.

ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში მიმდინარე რეფორმის ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით სამედიცინო დაწესებულებებში ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერების სისტემის დანერგვა და განვითარება, სათანადო ტექნიკური და ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის ბაზის შექმნის, შესაბამისი პროგრამული ლიცენზიებისა და მათი დანერგვისათვის საჭირო სერვისების შესყიდვის, სამინისტროს მონაცემთა ცენტრის რესურსების გაზრდისა და ამ მიზნით სათანადო პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვის გზით, რომლის საშუალებით განხორციელდება საქართველოს მოქალაქეების ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერების დაგროვება. სისტემა წარმოადგენს სამედიცინო ისტორიების ელექტრონულ საცავს, სისტემის ფუნქციონალობა მოიცავს ექიმის პორტალის ინტერფეისს, რომელიც უზრუნველყოფს სამედიცინო ჩანაწერების ძებნას, ნახვას და დამუშავებას, ასევე შესაძლებელია ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერის სისტემაში დაცული ინფორმაციის ინტეგრირება მოქალაქის პორტალთან (მოქალაქეების წვდომა საკუთარ სამედიცინო ჩანაწერებთან), დაცული საშუალებებით სამედიცინო ჩანაწერების ნახვა შესაძლებელი იქნება ასევე სხვა მობილური მატარებლებიდანაც.

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ენერგეტიკის, ბუნებრივი რესურსების მართვისა და სარგებლობის, ასევე ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის უსაფრთხოების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების შესრულების მონიტორინგი და მათი განხორციელების კოორდინაცია.

საქართველოს ენერგეტიკის დარგში და ბუნებრივი რესურსების მართვისა და სარგებლობის სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

ელექტროენერჯის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება.

ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობისა და ბუნებრივი რესურსებით რაციონალური სარგებლობის დაგეგმვის მიზნით ბუნებრივი რესურსით სარგებლობის ღონისძიებათა პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა და მათი განხორციელება, ტყის ფონდის მართვასა და სარგებლობასთან დაკავშირებული პოლიტიკის შემუშავება.

ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების ან ტრანსპორტირების საქმიანობის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის ერთიანი მარეგულირებელი საფუძვლების შექმნა;

ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

შავი ზღვის შელფის საქართველოს ნაწილზე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისების მიზნით პოტენციური ინვესტირების მოძიება.

ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია

პროგრამა ითვალისწინებს სახელმწიფო ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის განვითარებას, რომელიც მოიცავს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰესების (ენგურჰესი და ვარდნილჰესების კასკადი) და მაგისტრალური გაზსადენების მშენებლობა-რეაბილიტაციას. კერძოდ ენგურჰესის მე-2 ეტაპი - N1 და N5 აგრეგატების რეაბილიტაცია; ვარდნილჰესების კასკადის რეაბილიტაცია; დასავლეთ საქართველოს მაღალი წნევის გაზსადენის მშენებლობას.

პროგრამის მიზანია უზრუნველყოს ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოება, ენერგეტიკული სისტემის მდგრადობის ამაღლება, ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალის ამაღლება, ეკონომიკური მდგომარეობის ამაღლება.

გაზსადენის მშენებლობით დასავლეთ საქართველოს ექნება გაზმომარაგების ალტერნატიული სისტემა;

გაიზრდება შავი ზღვის სარეკრეაციო და თავისუფალი ინდუსტრიული ზონებისათვის მაღალი წნევით გაზის მიწოდების საშუალება. გაიზრდება საიმედოობა.

ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტების მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება

განხორციელდება ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების (სეთურნის, ჯაღმიანის, ზაქანის, ხადის და კაიშაურნის) მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში (15 ოქტომბრიდან - 15 მაისამდე).

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებით;

სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების ზრდისათვის აუცილებელი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების შეძენა და მათი ეფექტიანი გამოყენება;

სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სერვის-ცენტრების (მექანიზაციის სერვის-ცენტრები) დაარსება;

რეგიონებში არსებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის და ტექნოლოგიური მოწყობილობების განახლების ხელშეწყობა;

სალიზინგო კომპანიებთან და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებულ პირთათვის თანამედროვე ძირითადი საშუალებების შეძენის ხელმისაწვდომობა;

სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია და სათანადო ტექნიკის შეძენა;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს პოპულარიზაციის გაგრძელება;

ხილისა და ბოსტნეულის წარმოების ინტენსიფიკაცია;

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა

სურსათის უვნებლობის ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბებისა და მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის უზრუნველყოფის მიზნით სურსათის/ცხოველის საკვების მწარმოებელი საწარმოების ინსპექტირების, სამომხმარებლო ბაზრის მონიტორინგისა და პროდუქციის ლაბორატორიული კვლევის განხორციელება;

განსაკუთრებით საშიში დაავადებების: თურქულის, ჯილეხის, ცოფის პრევენცია შესაბამისი პროფილაქტიკური ვაქცინაციის ჩატარების გზით, ასევე დაავადებების კონტროლის ეფექტური სისტემის უზრუნველსაყოფად ბრუცელიოზისა და ტუბერკულიოზის დიაგნოსტიკა;

მოსალოდნელი ეკონომიკური ზიანის მინიმიზირების უზრუნველყოფის მიზნით საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების წინააღმდეგ შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება და პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი;

სტრატეგიულ კულტურებში მავნე ორგანიზმების გავრცელების პროგნოზირება და რეკომენდაციების გამოცემა ფერმერთა ზოგადი ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით;

ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების და მცენარეთა საკარანტინო და სხვა საშიში მავნე ორგანიზმების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა.

მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება

მევენახეობა-მელვინეობის დარგის განვითარება, ახალი სამომხმარებლო ბაზრების ათვისება და მომხმარებლის დაცვა უხარისხო ღვინოპროდუქციისგან;

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაცია-კონკურსებისა და გამოფენების მოწყობა;

ქართული ღვინის სადეგუსტაციო ცენტრის მოწყობა, ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრეს ტურების ჩატარება, რომლის ფარგლებშიც განხორციელდება სხვადასხვა წარმომადგენლობითი და კულტურული ღონისძიებები;

სპეციალიზირებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მელვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და გამოქვეყნება;

ალკოჰოლიანი სასმელების სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა, რისთვისაც განხორციელდება ფიზიკური პირების მიერ ღვინის კომპანიებზე ჩაბარებულ თითოეულ კილოგრამ ყურძენზე კომპანიის მიერ გადახდილ საზღაურზე დამატებით, კომპენსაციის სახით, თანხის ანაზღაურება;

ვენახების გამოთავისუფლება ჰიბრიდული და ამორტიზებული ნარგაობებისაგან;

საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო

გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებაში მონაწილეობა და მისი განხორციელება, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

ნარჩენების, ქიმიური ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების სახელმწიფო მართვა;

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავლა (პოტენციური ეკოლოგიური საშიშროების რისკის შეფასება) და გარემოსდაცვით მოთხოვნათა და გარემოს დაცვის ნორმათა გათვალისწინებით დასაბუთებული საექსპერტო დასკვნების მომზადება.

ბიომრავალფეროვნების მუდმივი მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული ცხოველთა, მათ შორის საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების აღრიცხვა და მდგომარეობის შეფასება;

საინფორმაციო კამპანიებისა და ღონისძიებების ჩატარება, სახელმწიფო, არასამთავრობო, ბიზნეს და საერთაშორისო სექტორთან თანამშრომლობის გაძლიერება; დაინტერესებული მხარეებისთვის სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალების მეშვეობით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოსდაცვითი კონტროლის ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბება და არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა.

სახელმწიფო კონტროლის საშუალოვადიანი სტრატეგიისა და განსახორციელებელ ღონისძიებათა გეგმის შემუშავება;

დამტკიცებული წლიური გეგმისა და შემოწმების პრიორიტეტების დადგენის მეთოდოლოგიის შესაბამისად გეგმიური შემოწმებების განხორციელება;

ბუნებრივი რესურსების უკანონო მოპოვების, გარემოს დაზიანებების ფაქტების გამოვლენისა და აღკვეთის, ასევე ორგანიზაციათა მომართვებზე, მოქალაქეთა საჩივრებზე და შეტყობინებებზე რეაგირების მიზნით არაგეგმიური შემოწმებების განხორციელება;

ელექტრონული საინფორმაციო სისტემის შექმნა, მათ შორის, რეგულირების ობიექტების ელექტრონული ანგარიშგებისა და გარემოსდაცვითი ვალდებულებების შეტყობინების მიზნით, რომელიც უზრუნველყოფს ბუნებრივი რესურსებისა და ემისიების შესახებ ინფორმაციის დროულ წარმოდგენას და სისტემატიზაციას, დარღვევათა პრევენციას, სრულყოფილი სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებას;

სააგენტოს თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლება და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა/ აღდგენა/შენარჩუნება;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა/ შენარჩუნება;

ბიომრავალფეროვნების ერთიანი ელექტრონული ბაზის შექმნა- ფლორისა და ფაუნის შესახებ მონაცემთა ბაზის სრულყოფა;

კვლევა-მონიტორინგის საქმიანობების განხორციელება ფოტოხაფანგების საშუალებით, ცხოველთა რიცხოვნების დადგენისა და მათი გავრცელების საბინადრო არეალის დადგენის მიზნით;

ჯეირნისა და ნიამორის რეინტროდუქციის გეგმის განხორციელება, სპეციალურად მოწყობილ ვოლიერში მათი გამრავლებისა და შემდგომ დაცულ ტერიტორიებზე გადაშენებული პოპულაციის აღდგენის მიზნით;

ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ეკოტურიზმის განვითარებისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა ;

თანამშრომლობის გაღრმავება მაჭახელას ეროვნულ პარკსა და ჯამილის ბიოსფერულ რეზერვატს შორის (თურქეთის რესპუბლიკა);

ზოგიერთ დაცულ ტერიტორიაზე არსებული ტურისტული ინფრასტრუქტურის განახლება და ახალი სერვისების დანერგვის მიზნით ინფრასტრუქტურის მშენებლობა;

ზოგიერთ დაცულ ტერიტორიებზე მართვის გეგმების განახლება/შემუშავება.

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია

გარემოს დაბინძურების კლევასთან და მონიტორინგთან დაკავშირებული თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ლაბორატორიული მოწყობილობების შექმნა;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სტიქიური გეოლოგიური მოვლენების შეფასების რეგიონალური გეომონიტორინგის განხორციელება და სტიქიური პროცესების გააქტიურების პირობებში მისი ოპერატიული შეფასება;

სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების ტენდეციები და გეოლოგიური გარემოს ცვლილებების გრძელვადიანი საბაზისო პროგნოზი 20-25 წლიანი პერიოდისათვის დამუშავება;

რეგულარული ექსპედიციური სამუშაოები საქართველოს მდინარეებში წყლის ხარჯების გასაზომად (წელიწადში 20-25 -ჯერ) და საქართველოს მთიან ზონაში (18 მდინარის ხეობაში) თოვლის საფარის აგეგმვის მიზნით;

მოკლევადიანი, საშუალოვადიანი და გრძელვადიანი ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური პროგნოზის მომზადება და დაინტერესებული პირებისათვის მიწოდება;

მოსალოდნელი საშიში ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების/პროცესების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება;

დაინტერესებული პირებისათვის წიაღით სარგებლობისთვის საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული დოკუმენტაციის მომზადება.

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით სატყეო სექტორის განვითარების კონცეფციის შემუშავება, რომლის საფუძველზე ჩამოყალიბდება ტყეების მართვის ქმედითი სისტემა;

სატყეო სფეროში არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა და ტყის რესურსების მართვის არსებული ელექტრონული სისტემის შემდგომი განვითარება;

სააგენტოს თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

მოსახლეობის მერქანზე მოთხოვნილების დაკმაყოფილების მიზნით ტყეკაფების გამოყოფა;

მონაცემთა ოპერატიული გადაცემისა და ტყის რესურსებით სარგებლობის ელექტრონული აღრიცხვის გაუმჯობესების მიზნით სააგენტოს თანამედროვე ტექნოლოგიებით ("დივასი") აღჭურვა;

ტყეების ეფექტურად მართვისა და ფიზიკური დაცვის გაუმჯობესების მიზნით სააგენტოს ინსტიტუციონალური გაძლიერებისათვის (მათ შორის, გათვალისწინებულია საშტატო რიცხოვნების გაზრდა, სახელფასო განაკვეთების ნაწილობრივი მოწესრიგება და სააგენტოს თანამშრომლებისათვის სპეციალური აღჭურვილობის შეძენა) საჭირო ღონისძიებების განხორციელება;

სანერგე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

მაღალი ხარისხის სარგავი მასალის (ნერგები) გამოყვანა, რომელიც გამოყენებული იქნება ტყისა და ქარსაფარი ზოლების აღდგენა-განაშენიანებისათვის, მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქგამწვანების, ასევე საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და კერძო მოთხოვნების დაკმაყოფილებისათვის;

ტყის ჯიშთა სარგავი მასალის გამოყვანისათვის ტრადიციული მეთოდისა (ღია გრუნტში) და ასევე კონტეინერული მეთოდის (სასათბურე მეურნეობაში) გამოყენება;

გამოყვანილი ნერგების სახეობების ზრდა.

გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა

არსებული გარემოსდაცვითი ინფორმაციის შეგროვება და საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

შესაბამისი დარგის სფეროში სპეციალისტების მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების კურსებისა და სწავლების ორგანიზება;

გარემოსდაცვითი საკითხების შესახებ ცნობიერების ამაღლება.

საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო

სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ფიზიკური აღზრდისა, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ქვეყნის ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი რეალიზების კოორდინაცია;

სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;

სპორტსმენთა მომზადების ორგანიზაციული და მეთოდური ხელშეწყობა, სპორტის სფეროში კვალიფიკაციის ამაღლების კოორდინაცია, ერთიანი სპორტული კლასიფიკაციის შემუშავება და დამტკიცება, სპორტის სახეობათა, პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;

სპორტულ ასოციაციებთან, კავშირებთან, სპორტულ ფედერაციებსა და სხვადასხვა სპორტულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა და მათი საქმიანობის ხელშეწყობა;

სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება; სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთათვის სახელმწიფო მხარდაჭერა, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად მათი განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროების განვითარებისათვის საჭირო კაპიტალური მშენებლობის, სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოების წარმოება.

სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები

ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები);

საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვისა და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება;

ქართული ფეხბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, საფეხბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია. ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი, ქალთა და ფუტსალის ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა;

ქართული რაგბის შემდგომი განვითარება და საერთაშორისო ასპარეზზე ღირსეულად წარმოჩენა;

ქართული კალათბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, საკალათბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია, ეროვნული ნაკრები და სხვადასხვა ასაკობრივი ნაკრები გუნდებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა, შემდგომი წინსვლისათვის ხელის შეწყობა და ყოველმხრივი დახმარება;

საქართველოში სპორტის შემდგომი განვითარება, ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები), საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვის და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება, სპორტის შემდგომი პოპულარიზაცია და სპორტის პროპაგანდისათვის ხელშეწყობა, „სპორტი ყველასათვის“ პროექტების რეალიზაცია;

ოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონებში ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარება;

საქართველოში სპორტული ინფრასტრუქტურის შექმნა და რეაბილიტაცია, მატერიალურ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება;

საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;

ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია;

ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი „თბილისი-2015-ისთვის“ შესაბამისი სპორტული რეზერვის მომზადება სპორტის 9 სახეობაში.

სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საწვრთნელი პროცესის წარმართვისათვის ხელის შეწყობა.

ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები

სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდა და პოტენციურად მომგებიანი ბიზნეს იდეების მქონე საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა;

პროგრამა „ახალგაზრდული ფესტივალი-2013-ის“ ფარგლებში კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა

აქტივობებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;

პროგრამა „მომავლის ბანაკში“ ფარგლებში ქალაქ ზუგდიდის დაბა ანაკლიის ბანაკებში ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა.

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმიური და არაგეგმიური მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;

თავისუფლების შეზღუდვისა და აღკვეთის დაწესებულებებში განთავსებულ პირთა უფლებების დარღვევის შესახებ განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება;

სახალხო დამცველის სპეციალიზებული ცენტრების (ბავშვის და ქალის უფლებათა ცენტრი, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების დაცვის ცენტრი) და სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა;

სამოქალაქო განათლების მიზნით სოციალური რეკლამის დამზადება და მედიის საშუალებით გაშუქება;

სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა, თარგმნა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა თემაზე სხვადასხვა პუბლიკაციების გამოცემა და გავრცელება; სახალხო დამცველის აპარატის მიერ მოქალაქეთა უფლებათა დარღვევის შესახებ შემოსული განცხადების/საჩივრების მიღება, რეგისტრაცია, სტრუქტურულ ერთეულებზე გადანაწილება შემდგომი განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

საქართველოს მოქალაქეთა, უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიულ პირთა, პოლიტიკურ და რელიგიურ გაერთიანებათა განცხადებებისა და საჩივრების განხილვა.

სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო

სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მიზანია „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის აღსრულების და თავისუფალ ვაჭრობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის დაცვის უზრუნველყოფა, სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში შესყიდვების პროცედურების კანონიერების ზედამხედველობა და შესყიდვების პროცესის რეგულირების პოლიტიკის განსაზღვრა და ფიზიკური და იურიდიული პირებისათვის

საქართველოში თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციასთან დაკავშირებული ბარიერების მოხსნა, მათი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი და საკუთრების ფორმების მიუხედავად.

სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკური საქმიანობისას გამოსაყენებელი სტატისტიკური სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიების შემუშავება;

სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამების შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევების მართვისა და განხორციელების მიზნით საჭირო საკადრო და ადმინისტრაციული რესურსებით უზრუნველყოფა;

სტატისტიკური კვლევების მხარდაჭერა ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური საშუალებებით.

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა

საქართველოს სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა მოიცავს ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური კვლევების მომზადებას, განხორციელებას და შედეგების გავრცელებას;

დაგეგმილია ეროვნული ანგარიშების წარმოებისთვის დაუკვირვებადი ეკონომიკის მოცულობის განსაზღვრა ეკონომიკური საქმიანობის სახეების მიხედვით, ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალისა და საინვესტიციო მიკროკლიმატის შეფასება, სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ბიზნესსექტორში (აგრეთვე არაკომერციული ორგანიზაციების სექტორში) მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების ანალიზი, შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება სამეწარმეო და არასამეწარმეო სფეროებში, კერძო და სახელმწიფო სექტორებში, მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა.

მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა

გეოგრაფიული საინფორმაციო სისტემების მეშვეობით განხორციელდება საქართველოს თითოეული დასახლების დარაიონება, რომლის მიზანია მოსახლეობის რაოდენობის ზუსტი აღრიცხვა.

შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა

შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა 1996 წლიდან მიმდინარეობს და მისი მიზანია საქართველოს შინამეურნეობების შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის შეფასების მიზნით განხორციელდება სიღარიბის, დასაქმებისა და უმუშევრობის, შემოსავლებისა და ხარჯების, ჯანმრთელობის დაცვის სხვა მაჩვენებლების დადგენა.

სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევის პროგრამა

სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევა 2007 წლიდან მიმდინარეობს და მისი მიზანია საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება. სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევა ამჟამად სოფლის მეურნეობის ოფიციალური სტატისტიკის ერთადერთი წყაროა. კვლევის ერთი რაუნდი, რომელიც მოიცავს საწყის, 3 კვარტალურ და დასკვნით გამოკითხვებს და ტარდება შემთხვევითი პროცედურით შერჩეულ 5000 სასოფლო მეურნეობის უშუალო გამოკითხვის გზით, გაგრძელდება ერთი წლის განმავლობაში.

ა(ა)იპ – რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი ინფექციურ დაავადებათა აღმოჩენა, ეპიდემიოლოგიური დაკვირვება, ბუნებრივი და ხელოვნური წარმოშობის პათოგენების კვლევა;

საზოგადოებრივი ჯანდაცვისა და ვეტერინარიისათვის რეფერალური ფუნქციის შესრულება განსაკუთრებით საშიშ პათოლოგიების კონსოლიდირებული კოლექციის დაცული საცავის მეშვეობით;

რეგიონში ბიოუსაფრთხოების სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა.

ფუნდამენტალური და გამოყენებითი კვლევების განხორციელება საქართველოსა და საერთაშორისო კვლევითი ინსტიტუტების პარტნიორობით;

სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო

სტაბილური ეკონომიკური განვითარების, მოსახლეობის დასაქმებისა და ცხოვრების დონის გაუმჯობესების მიზნით ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საინვესტიციო შესაძლებლობებზე ცნობადობის ამაღლება;

წინა წლებში შემოსული და პოტენციური უცხოელი ინვესტორებისათვის საინფორმაციო მომსახურების გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა;

ტურიზმის, მომსახურების, სოფლის მეურნეობის (აგრობიზნესი), ენერჯეტიკის, ლოჯისტიკისა და მრეწველობის სფეროებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით საჭირო სამუშაოების ჩატარება.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	60,000.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0
საკანონმდებლო საქმიანობა	54,091.0	43,796.0	43,486.0	43,160.0
საბიბლიოთეკო საქმიანობა	5,509.0	5,784.0	6,073.0	6,377.0
ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	400.0	420.0	441.0	463.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	8,980.0	8,980.0	8,980.0	8,980.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,800.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის კანცელარია	9,960.0	9,960.0	9,960.0	9,960.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	11,000.0	11,550.0	12,000.0	13,000.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	47,523.9	47,780.0	18,780.0	43,200.0
საარჩევნო გარემოს განვითარება	7,200.0	7,300.0	6,300.0	7,300.0
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	27,000.0	28,000.0	0.0	28,000.0
საარჩევნო სისტემების განვითარება და სისტემისათვის მოხელეთა მომზადება-გადამზადება	1,500.0	650.0	650.0	700.0
პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	11,823.9	11,830.0	11,830.0	7,200.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	2,615.0	2,700.0	2,800.0	3,000.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	5,545.0	5,800.0	6,000.0	6,300.0
საერთო სასამართლოები	34,900.0	35,000.0	36,000.0	37,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	1,075.0	1,100.0	1,150.0	1,200.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში	893.1	1,050.0	1,050.0	1,050.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	638.7	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ქუთაისში	793.1	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	773.1	920.0	920.0	920.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	628.7	720.0	720.0	720.0

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	618.7	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ზორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	638.7	720.0	720.0	720.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ რუსთავში	784.9	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	671.0	760.0	760.0	760.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,300.0	2,300.0	2,300.0	2,300.0
დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	850.0	850.0	850.0	850.0
რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,350.0	1,350.0	1,350.0	1,350.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	190,000.0	190,400.0	195,600.0	200,800.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა	24,382.7	35,822.2	35,822.2	35,822.2
შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	140,700.0	131,000.0	136,000.0	141,000.0
ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	16,117.3	16,117.3	16,117.3	16,117.3
ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	7,800.0	6,360.5	6,360.5	6,360.5
საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,000.0	1,100.0	1,300.0	1,500.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	88,220.0	42,120.0	34,120.0	35,870.0
ეკონომიკური პოლიტიკა და სახელმწიფო ქონების მართვა	19,333.4	20,000.0	20,000.0	21,000.0
ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	977.8	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	1,601.6	1,600.0	1,600.0	1,850.0
აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	410.0	420.0	420.0	420.0
ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	6,397.2	8,100.0	8,100.0	8,600.0

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ
საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში საჰაერო ხომალდების აფრენა-დაფრენისათვის საჭირო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)	2,000.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0
საფრანგეთის სასაქონლო დახმარება (საფრანგეთი)	30,000.0	0.0	0.0	0.0
სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (საფრანგეთის რესპუბლიკის მთავრობა)	27,500.0	8,000.0	0.0	0.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	901,000.0	1,219,770.0	924,040.0	846,800.0
რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	4,350.0	5,050.0	5,050.0	5,050.0
საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	501,740.0	722,920.0	557,640.0	438,000.0
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	181,937.0	207,000.0	140,000.0	150,000.0
წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	130,663.0	184,800.0	111,350.0	133,750.0
იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	82,310.0	100,000.0	110,000.0	120,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	131,180.0	112,370.0	114,350.0	117,550.0
სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	9,830.0	12,000.0	12,000.0	12,200.0
გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	27,000.0	24,270.0	24,270.0	24,270.0
ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	5,850.0	5,300.0	5,250.0	5,250.0
იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	1,090.0	530.0	530.0	530.0
ელექტრონული მმართველობის განვითარება	3,000.0	3,440.0	3,450.0	3,450.0
იუსტიციის სახლების ფარგლებში მომსახურებათა ეფექტიანი წარმოება და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	82,445.0	64,980.0	67,000.0	70,000.0
ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება	1,465.0	1,350.0	1,350.0	1,350.0
დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები	500.0	500.0	500.0	500.0

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ
საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრო	177,800.0	178,500.0	187,500.0	207,500.0
პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	8,641.5	3,700.0	4,000.0	4,000.0
სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა	156,287.0	161,000.0	169,500.0	188,500.0
პენიტენციური სისტემისათვის კვალიფიციური კადრების მომზადება	806.5	900.0	1,000.0	1,000.0
ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში	12,065.0	12,900.0	13,000.0	14,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	80,060.0	80,060.0	82,062.0	85,062.0
საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	79,706.8	79,810.0	81,812.0	84,812.0
მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	353.2	250.0	250.0	250.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	660,000.0	700,000.0	750,000.0	800,000.0
შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება	595,654.5	628,000.0	668,000.0	708,000.0
სამხედრო განათლების განვითარება	14,935.6	17,000.0	20,000.0	22,000.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	8,000.0	10,000.0	12,000.0	15,000.0
თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	41,409.9	45,000.0	50,000.0	55,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	570,000.0	590,000.0	600,000.0	620,000.0
საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გადრმავეება	549,861.6	569,500.0	579,100.0	598,500.0
ეროვნული საგანმურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	11,948.6	12,000.0	12,000.0	12,000.0
სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	4,950.6	5,200.0	5,300.0	5,500.0
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	2,961.6	3,000.0	3,200.0	3,500.0
სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	277.6	300.0	400.0	500.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	5,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	831,400.0	1,041,400.0	1,329,300.0	1,537,300.0
განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	14,951.0	15,200.0	17,400.0	20,400.0
ზოგადი განათლება	427,822.0	576,650.0	790,100.0	894,300.0
პროფესიული განათლება	22,993.0	32,000.0	45,100.0	55,200.0

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ
უმადლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა	281,886.0	298,550.0	328,600.0	354,600.0
საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	83,748.0	119,000.0	148,100.0	212,800.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	93,850.0	100,132.0	116,282.0	125,832.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	3,886.0	3,700.0	3,800.0	4,000.0
ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ	42,671.8	47,200.0	59,300.0	63,600.0
სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	18,769.7	18,900.0	21,400.0	24,400.0
კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	18,390.5	19,600.0	21,000.0	23,000.0
კულტურის სფეროს მდგრადობის უზრუნველყოფის და ფინანსური ძლიერების პროგრამა	10,132.0	10,732.0	10,782.0	10,832.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	48,000.0	53,000.0	53,000.0	53,000.0
იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	5,850.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0
განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	42,150.0	48,000.0	48,000.0	48,000.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,345,000.0	2,920,260.0	3,406,260.0	4,300,560.0
შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	43,802.0	45,000.0	45,000.0	46,000.0
სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა	1,652,452.0	2,221,860.0	2,430,460.0	2,759,560.0
ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა	633,746.0	633,400.0	905,800.0	1,470,000.0
სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	15,000.0	20,000.0	25,000.0	25,000.0
საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო	118,765.0	159,555.0	199,555.0	189,555.0
ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	4,700.0	4,755.0	4,755.0	4,755.0
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	4,800.0	4,800.0	4,800.0	4,800.0
ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	57,559.0	80,000.0	110,000.0	130,000.0
სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	51,706.0	70,000.0	80,000.0	50,000.0
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	242,400.0	301,400.0	390,000.0	500,000.0

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ
სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	196,917.1	255,000.0	341,600.0	443,600.0
სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსამედობა	16,913.4	11,200.0	13,200.0	16,200.0
მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	28,569.5	35,200.0	35,200.0	40,200.0
საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო	32,175.0	46,148.0	49,738.0	45,248.0
გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	5,186.7	5,410.0	5,510.0	5,610.0
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	5,719.9	7,000.0	7,200.0	7,200.0
დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	11,296.8	11,528.0	11,558.0	9,278.0
გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	4,719.0	15,910.0	17,920.0	15,560.0
სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	4,764.8	5,500.0	6,600.0	6,600.0
სანერგე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	215.5	400.0	550.0	600.0
გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	272.3	400.0	400.0	400.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	47,204.0	53,000.0	58,000.0	65,000.0
სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	2,830.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0
სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	32,140.0	35,000.0	39,300.0	45,000.0
სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	4,034.0	3,500.0	3,700.0	4,000.0
ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	8,200.0	11,500.0	12,000.0	13,000.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	50,015.0	53,515.0	53,515.0	53,515.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	2,100.0	2,200.0	2,350.0	2,500.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	31,883.0	35,200.0	39,900.0	45,202.0
სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	3,180.0	3,300.0	3,500.0	3,800.0
სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს საპატრიარქო	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	13,500.0	13,500.0	13,500.0	13,500.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	4,600.0	16,965.0	5,365.0	5,665.0
სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	2,735.0	2,900.0	2,900.0	2,900.0
სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	918.0	1,000.0	1,300.0	1,500.0
მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	152.0	12,100.0	100.0	100.0

დასახელება	2013 წელი სულ	2014 წელი სულ	2015 წელი სულ	2016 წელი სულ
შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა	445.0	565.0	665.0	765.0
სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევის პროგრამა	350.0	400.0	400.0	400.0
ა(ა)იპ – რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი	1,500.0	5,650.0	11,250.0	14,850.0
სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	2,400.0	2,800.0	3,200.0	3,700.0
სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	600.0	600.0	600.0	600.0

შენიშვნა: მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელ პროგრამებზე მიმართული სახსრებში აგრეთვე გათვალისწინებულია საჯარო სამართლის იურიდიული პირების და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების კანონმდებლობით ნებადართული სხვა (არასაბიუჯეტო) შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობები.